

A Comparative Study of Iran's Volleyball Development with Selected Countries

Solmaz Shomali

Ph.D. student in Sport Management, faculty of Physical Education and Sport Sciences, Allameh Tabataba'i University

Gholam Ali Kargar*

Associate Professor of Sport Management, faculty of Physical Education and Sport Sciences Allameh Tabataba'i University

Sara Keshkar

Associate Professor of Sport Management, faculty of Physical Education and Sport Sciences Allameh Tabataba'i University

Javad Shahlaee

Associate Professor of Sport Management, faculty of Physical Education and Sport Sciences Allameh Tabataba'i University

Abstract

The purpose of this study was to investigate and compare the development factors of Iranian volleyball with selected countries using the comparative study method. This research seeks to answer the question of what factors and programs have been able to keep volleyball in these countries at the top for years. Based on this, the studied society included the countries of Poland, America, Brazil, Italy, Japan, France, and Iran, which were considered in a targeted manner and according to the world ranking from the website of the Federation International Volleyball, ranks one to eight, and this The selected countries were successful in both men and women categories, except for Iran, where there was a huge difference in the ranking of men and women. Russian volleyball was also removed from the world ranking due to the Ukraine war, and this country was excluded from the research. For this purpose, all relevant documents and documents were reviewed and analyzed on the website of the International Volleyball Federation and the website of the continental volleyball confederations and the federations of the respective countries, and

* Corresponding Author: ali.karegar43@gmail.com

How to Cite: Shomali, S., Kargar, G.A., Keshkar, S. & Shahlaee, J. (2025). A Comparative Study of Iran's Volleyball Development with Selected Countries. *New Approaches in Sports Mmanagement*, 13(49), 70-110.

the resulting data were analyzed using the four-stage model of George Bird. were collected, classified and interpreted. The results of the research showed that in the public development sector of this field, the selected countries have much more diverse and dynamic programs that can be used from the experiences of these countries. In the field of knowledge and training of managers, employees and trainers in the topic related to the training of managers, the trainings are very weak and in the topic of training of trainers, many selected countries use coaching platforms with the latest methods of the world, which can be such permanent platforms

Keywords: development, Federation International Volleyball (FIVB), national federations(NF), Youth Volleyball

JEL Classification: I19, C78, Z28

Extended Abstract

Introduction

The purpose of this study was to investigate and compare the development factors of Iranian volleyball with selected countries using the comparative study method. This research seeks to answer the question of what factors and programs have been able to keep volleyball in these countries at the top for years. For a better future for volleyball, we must accept the realities and take steps to improve the current situation, and instead of thinking about what to do tomorrow, we must think about what to do today to achieve the desired tomorrow. This research has attempted to study and compare the current situation of Iranian grassroots volleyball with that of selected countries (Poland, America, Italy, Brazil, Japan, France).

Methods

This research seeks to answer the question of what factors and programs have been able to keep volleyball in these countries at the top for years. Based on this, the studied society included the countries of Poland, America, Brazil, Italy, Japan, France, and Iran, which were considered in a targeted manner and according to the world ranking from the website of the Federation International Volleyball, ranks one to eight, and this The selected countries were successful in both men and women categories, except for Iran, where there was a huge difference in the ranking of men and women. Russian volleyball was also removed from the world ranking due to the Ukraine war, and this country was excluded from the research. For this purpose, all relevant documents and documents were reviewed and analyzed on the website of the International Volleyball Federation and the website of the continental volleyball confederations and the federations of the respective countries, and the resulting data were analyzed using the four-stage model of George Bird. were collected, classified and interpreted.

Results

The results of the research showed that in the public development sector of this field, the selected countries have much more diverse and dynamic programs that can be used from the experiences of these countries. In the field of knowledge and training of managers, employees and trainers in the topic related to the training of managers, the trainings are very weak and in the topic of training of trainers, many selected countries use coaching platforms with the latest methods of the world, which can be such permanent platforms. Uploaded on the website of the Federation. In the discussion of infrastructure, there is a huge difference between Iran and the selected countries, which requires the macro view of high-level managers and coordination with the government in this sector.

Conclusion

Finally, it can be stated that although the Volleyball Federation, as the main custodian of volleyball in the country, can have the most important impact on the development of this sport, it should be stated that this organization is not the only effective and relevant organization for the development of volleyball in the country, and other organizations such as the Olympic Committees and the National Olympic Academy and government organizations can play a very prominent role in helping to develop this sport. As in the countries under study, the coordination of national federations with these sectors is clearly visible, and there is a close relationship between these organizations and the relevant federation in all fields. In Iran, this relationship should be further strengthened through the efforts of the federation representatives with all these organizations.

Keywords: development, Federation International Volleyball (FIVB), national federations(NF), Youth Volleyball

JEL Classification: I19, C78, Z28

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: The author is committed to observing all ethical principles related to the research and undertakes to have followed all moral principles

Funding: We have not used any financial resources to support this research

Authors' contribution: The authors contributed equally to this research
Conflict of interest: there aren't conflicts of interest reported.

انجمن علمی مدیریت ورزشی ایران

--- رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی ---

دوره ۱۳، شماره ۴۹، تابستان ۱۴۰۴، ۷۰-۱۱۰

ntsmj2.issma.ir

<https://doi.org/10.22034/NTSMJ.2025.2050088.1161>

مقاله پژوهشی

دریافت: ۱۴۰۳/۴/۲۵

بازنگری: ۱۴۰۳/۱۰/۳۱

پذیرش: ۱۴۰۳/۱۲/۱۲

انتشار: ۱۴۰۴/۵/۱۶

مطالعه تطبیقی توسعه والیبال پایه ایران با کشورهای منتخب

دانشجوی دکتری رشته مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

سولماز شمالی

دانشیار گروه مدیریت ورزشی دانشگاه علامه طباطبائی تهران، ایران

غلام علی کارگر *

دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

سارا کشکر

دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

جواد شهبایی

چکیده

این پژوهش با هدف مطالعه عوامل توسعه والیبال پایه ایران با کشورهای منتخب و با استفاده از روش مطالعه تطبیقی انجام شد. این تحقیق به دنبال پاسخگویی به این پرسش است که چه عوامل و برنامه‌هایی در بخش والیبال پایه توانسته به توسعه والیبال این کشورها کمک کرده و والیبال این کشورها را سالیان زیاد در اوج نگه دارد. بر این اساس، جامعه مورد مطالعه شامل کشورهای لهستان، آمریکا، برزیل، ایتالیا، ژاپن، فرانسه و ایران بود که به صورت هدفمند و با توجه به رنکینگ جهانی از سایت فدراسیون بین‌المللی والیبال و براساس رتبه‌های یک تا هشت مدنظر قرار گرفته شدند؛ به غیر از کشور روسیه که به دلیل وقوع جنگ اکرین از رنکینگ جهانی حذف شده بود و این کشور در تحقیقات کنار گذاشته شد. همه این کشورهای منتخب (هم در رده مردان و هم زنان) کارنامه موفق داشته و دارند. برای انجام این تحقیق کلیه اسناد و مستندات مربوطه، در سایت فدراسیون بین‌المللی والیبال و سایت کنفدراسیون‌های والیبال قاره‌ها و فدراسیون‌های کشورهای مربوطه مورد بررسی و تحلیل محتوا قرار گرفت و با بهره‌گیری از مدل چهارمرحله‌ای جورج بردی داده‌های حاصل جمع‌آوری، طبقه‌بندی، تفسیر و مورد مقایسه قرار داده شدند. نتایج نشان داد که در بخش توسعه همگانی و آموزشی این رشته، همچنین در مبحث آموزش و دانش، مریان کشورهای منتخب از برنامه‌های بسیار متنوع و پویایی برخوردارند و نیز در بین کشورهای مورد مطالعه در بحث زیرساخت‌ها تفاوت فاحشی بین ایران و کشورهای منتخب وجود دارد. در مبحث برنامه‌های توسعه همگانی و آموزش مریان می‌توان از تجربیات این کشورها در این زمینه استفاده کرد و در مبحث زیرساخت‌ها نیازمند نگاه کلان مدیران سطح کلان و هماهنگی فدراسیون با دولت و بخش خصوصی در این موضوع است.

کلیدواژه‌ها: توسعه، توسعه والیبال پایه، فدراسیون جهانی والیبال، فدراسیون‌های ملی

طبقه‌بندی JEL: J19، J28، C78

* نویسنده مسئول: ali.karegar43@gmail.com

مقدمه

والیبال که در سال ۱۸۹۵ در اسپرینگفیلد^۱ ماساچوست اختراع شد، اکنون دومین ورزش محبوب جهان در میان ورزش‌های تیمی است. با توجه به گزارش فدراسیون بین‌المللی والیبال^۲، امروزه والیبال توسط بیش از ۸۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان بازی می‌شود (Ouyang, et al., 2022) و چشم‌انداز این سازمان، تبدیل آن به عنوان سرگرمی ورزشی خانوادگی شماره یک در جهان است (0). رئیس این سازمان، دکتر آری. گراسا^۳ اذعان می‌کند که فدراسیون بین‌المللی بر روی چشم‌انداز خود مبنی بر توسعه والیبال در سراسر جهان سخت کار می‌کند و در این راه قصد دارد با توانمندسازی فدراسیون‌های ملی، تیم‌های ملی و بازیکنان برای به فعلیت رساندن پتانسیل کامل این ورزش تلاش کند. همچنین عنوان می‌کند که این هدف مهم با کمک فدراسیون‌های ملی کشورها امکان‌پذیر است (0) زیرا فدراسیون‌های ورزشی، به عنوان بازوهای اجرایی تشکیلات ورزش کشورها با اهداف تعمیم و گسترش و سیاست‌گذاری‌های خاص خود، متولی رشته‌های ورزشی مربوط به خود هستند و در این راستا وظیفه تعیین خط‌مشی آن رشته ورزشی را برعهده دارند که باعث گسترش و پیشرفت رشته ورزشی مربوطه در کشور خود می‌شوند (کشاورز، ۱۳۹۶؛ صاحبکاران و همکاران، ۱۴۰۱).

در دهه‌های اخیر والیبال از رشته‌های جذاب و پرطرفدار ایران بوده است و با توجه به حمایت همه‌جانبه فدراسیون والیبال ایران، رتبه‌های مختلف قهرمانی در مسابقات نوجوانان و جوانان و حتی بزرگسالان در سطوح آسیایی و جهانی کسب شده است. این موفقیت‌ها باعث شده تا رتبه بین‌المللی والیبال ایران در رنکینگ^۴ جهانی بهبود چشمگیری یابد؛ همه این عوامل، دوران جدیدی را در تاریخ والیبال ایران رقم زده است. کسب این نتایج عالی حاصل تلاش مشترک چند نسل از والیبالست‌ها و تلاش مدیران در این حوزه بوده است. موفقیت‌های چندساله اخیر تیم ملی والیبال، موجی از شادی و شور و شرف در میان آحاد مردم به وجود آورده و گفته می‌شود که والیبال ایران به عنوان سرمایه اجتماعی، الگوی مناسبی برای توسعه ورزش کشور و در کنار آن یک برند جهانی برای ایران است؛ جایی که با افتخار

-
1. Springfield
 2. Fédération Internationale de Volleyball
 3. Ary Graça
 4. Ranking

پرچم ایران بالاتر از کشورهای بزرگ جهان قرار دارد. موفقیت والیبال در سطوح بالا باعث توجه عموم مردم و همچنین جلب توجه دولتمردان به این ورزش شده است.

اما والیبال ایران در این سال‌های اخیر روزهای پر فرازو نشیبی را سپری کرده است و نگاهی به نتایج در طول چند سال اخیر، گواه این مطلب است. قرار بود سال ۲۰۲۱ برای والیبال ایران سال درخشش در لیگ ملت‌ها و المپیک باشد اما هر دو فرصت از دست رفت و والیبال ایران با واقعیت‌های تلخی مواجه شد. پس از ناکامی ورزشکاران ایرانی در رقابت‌های المپیک توکیو و لیگ جهانی ۲۰۲۳، همچنان برخی مسئولین ادعا کردند باید بپذیریم که والیبال ایران در مسیر رشد و توسعه قرار دارد اما در مقابل، کارشناسان دیگری اذعان می‌کنند در هر رشته ورزشی از کاروان ورزش ایران که ناکامی رقم می‌خورد، ادعای قرار داشتن «در مسیر رشد و توسعه» همواره تکرار شده است اما باید گفت در سال‌های اخیر بسیاری از کارشناسان و پیشکسوتان این رشته، روند رشد والیبال در ایران را نزولی دانسته و ادعا کرده‌اند که والیبال ایران نتوانسته جایگاه شایسته خود را در جهان تثبیت کند و امروزه حتی صعود به المپیک ۱۴۰۲ پاریس نیز در هاله‌ای از ابهام قرار دارد و شانس صعود به این آوردگاه جهانی پایین است. به‌راستی مشکل کار در کجاست؟

امروزه بر کسی پوشیده نیست که توسعه هر رشته‌ای در گرو توجه به رده‌های سنی پایه است و صرف توجه تنها به تیم‌های بزرگسالان شاید بتواند به‌صورت مقطعی، موفقیت‌هایی را به همراه داشته باشد اما کسب موفقیت‌های بین‌المللی و حفظ آن نیازمند توجه ویژه به رده‌های سنی پایه در کشور است. بنابراین توسعه بخش پایه می‌تواند یکی از مهمترین بخش‌ها برای توسعه هر رشته‌ای از جمله والیبال باشد. بر طبق تحقیقی که در فدراسیون والیبال لهستان صورت گرفته است، دسترسی به والیبال در سنین پایین بسیار مهم است زیرا در این سن کودکان عاشق والیبال می‌شوند و برای مدت طولانی در این ورزش می‌مانند و چنانچه این پایه‌ها پایدار باشند، والیبال همیشه نتایج خوبی خواهد داشت (0).

تشمومه و همکاران^۱ (۲۰۲۲) در تحقیق خود با عنوان «ارزیابی تمرین‌ها و چالش‌های توسعه والیبال جوانان در ایالت منطقه‌ای آمه‌ارا، اتیوپی با استفاده از مدل CIPP» به این نتایج رسیدند که استعدادیابی و توسعه ورزشکاران جوان به یک دغدغه جدی برای توسعه ورزش در سراسر جهان تبدیل شده است. بر این اساس، هنگام پرداختن به مسائل والیبال جوانان،

1. Teshome, Z., et al.

باید سیستم‌ها، فرآیندها، روش‌ها و ابزارهایی را توسعه داد که کاستی‌های این بخش را پوشش دهد (فدراسیون والیبال لهستان).

هو و همکاران^(۲۰۱۸) توسعه والیبال حرفه‌ای در صنعت ورزش کشور تایوان را مورد بررسی قرار دادند و به این نتایج رسیدند که برای حرفه‌ای شدن والیبال در تایوان نیاز به تأکید بر ۶ بعد و ۳۰ معیار هست که یکی از این معیارها متوجه توسعه والیبال در سطوح پایه است. همچنین توسعه والیبال در سطوح پایه مانند (تقویت سطوح مهارتی جوانان، ورزش آموزشی، تقویت توانایی فنی، مهارت مربیان سطح پایه، ایجاد حمایت مالی برای تیم‌های سطوح پایه، ایجاد رویدادهایی با حضور تیم‌های حرفه‌ای برای آموزش به این سطح) می‌تواند بسیار کمک‌کننده باشد.

بهادری و همکاران (۱۴۰۲) در تحقیقی با عنوان «ارائه مدل توسعه فوتبال پایه ایران» به نقش بسیار مهم سطوح پایه در توسعه ورزش فوتبال اشاره کردند.

عبدزاده و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیق خود با عنوان «بررسی موانع و محدودیت‌های توسعه والیبال در استان آذربایجان غربی» به ساماندهی مدارس والیبال و حمایت از آموزش پایه و اصولی، ایجاد آکادمی والیبال برای برنامه‌ریزی و توسعه همه‌جانبه این رشته ورزشی در این استان تأکید داشتند.

سیف‌پناهی شعبانی و خطیبی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان «تبیین و تحلیل عوامل مؤثر بر پیشرفت والیبال ایران در سطح قهرمانی» به عوامل مؤثر بر پیشرفت این رشته ورزشی در بخش قهرمانی پرداختند. نتایج نشان داد در تحلیل داده‌ها ۶ عامل مدیریت و برنامه‌ریزی راهبردی، مربیان کارآمد، فرآیند استعدادیابی، سرمایه‌گذاری بر تیم‌های پایه، منابع مالی و مادی، اردوهای آمادگی و مسابقات تدارکاتی به عنوان عوامل تأثیرگذار بر پیشرفت والیبال ایران در سطح قهرمانی می‌باشد.

هاپکینسون و همکاران^(۲۰۱۸) در مقاله‌ای با عنوان «مقایسه تمرینات سیستم‌های والیبال ایالات متحده در برابر یک مدل جهانی برای توسعه یکپارچه ورزش‌های همگانی و قهرمانی» که با نظرسنجی از مربیان و مدیران والیبال ایالات متحده انجام شده بود، به این نتیجه رسیدند

1. Hu, L.H., et al.

2. Hopkinson, M., et al.

که عوامل مختلفی همچون کمبود بودجه، فقدان آموزش مربیگری، به‌ویژه در سطوح پایه مانع از پیشرفت والیبالیست‌ها در ایالات متحده می‌شود.

برای آینده بهتر والیبالیست‌ها باید واقعیت‌ها را بپذیرند و در راستای بهبود وضعیت موجود گام بردارند و به جای این فکر که فردا چه باید کرد، باید به این فکر کرد که امروز چه کاری باید انجام داد تا به فردای مطلوب رسید. در این تحقیق سعی شده است تا وضعیت موجود والیبالیست‌های پایه ایران با والیبالیست‌های کشورهای منتخب (لهستان، آمریکا، ایتالیا، برزیل، ژاپن و فرانسه) مورد مطالعه و مقایسه قرار گیرد. شاید بتوان عنوان کرد که مطالعات تطبیقی در این زمینه می‌تواند بسیار راه‌گشا باشد زیرا دیدگاه تطبیقی، دیدگاهی عمومی و جهان‌شمول است و با مطالعه فرهنگ‌ها یا سیاست‌ها و سازمان‌های مختلف، محدودیت‌های فکری ناشی از انحصار در قالب فرهنگی ملی را می‌زداید و ما را به سوی درکی فراتر از آن سوق می‌دهد و به بینش‌های جدید و فهم عمیق‌تر از مسائل منجر می‌شود (سیدعامری و همکاران، ۱۳۹۵).

در نتیجه با بهره‌گیری از عملکردهای کشورهای منتخب و تجارب موفق آنها که سالیان زیادی در میدانی بین‌المللی در این رشته موفق عمل کرده‌اند، امید است بتوان جایگاه والیبالیست‌ها در ایران را تبیین و زمینه‌های توسعه و پیشرفت‌های آینده این رشته ورزشی را هدایت کرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد، تاکنون تحقیقی که ابعاد توسعه ورزش والیبالیست‌های پایه در ایران را دربرگیرد، صورت نگرفته است. همچنین اکثریت پژوهش‌های صورت گرفته در زمینه والیبالیست‌ها بیشتر بر متغیرهای جسمانی و روانی بازیکنان متمرکز بوده است. نتایج تحقیقات گذشته مقالاتی با عناوین «تدوین مدل استعدادیابی والیبالیست‌ها در ایران»، «شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه استعداد در والیبالیست‌ها» و «طراحی الگوی مطلوب مدیریت استعداد در والیبالیست‌ها» تنها بخش استعدادیابی از قسمت توسعه والیبالیست‌های پایه را مورد بررسی جامع و کامل قرار داده‌اند. همچنین به تبیین و تحلیل عوامل مؤثر بر پیشرفت والیبالیست‌ها در سطح قهرمانی پرداخته شده است اما تاکنون تحقیقی که مبتنی بر اصول علمی و جامع که کلیه سطوح مسئله و موضوع توسعه ورزش والیبالیست‌های پایه کشور را دربر بگیرد، انجام نشده است. بنابراین با توجه به فرصت‌های ایجاد شده در این حوزه و استقبال و علاقه مردم، ضرورت پژوهش برای شناسایی توسعه والیبالیست‌های پایه و برنامه‌ریزی زیربنایی و علمی برای توسعه این رشته ورزشی محبوب و مردمی کشور آشکار می‌شود. بدیهی است که توجه جدی به توسعه والیبالیست‌ها و افزایش ورزشکاران این رشته ورزشی ضمن ارتقای سلامت عمومی جامعه و غنی‌سازی اوقات

فراغت، موجب افزایش و استمرار افتخارات این رشته ورزشی در سطح جهانی خواهد شد. این تحقیق به دنبال آن است تا با تطبیق ساختار سطح پایه ورزش والیبال در کشورهای مورد مطالعه، راهکارهایی جهت ارتقای این سطح در ایران ارائه نماید.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر، پژوهشی کیفی-کاربردی است و با توجه به ماهیت و نوع مطالعه، روش تحلیل و استخراج داده‌ها، رویکردی تطبیقی یا مقایسه‌ای است. این تحقیق از نظر سطح تطبیق زمانی در سال ۱۴۰۲ انجام گرفته است و از نظر سطح مکانی تطبیق کشورهای منتخب (لهستان، ایالات متحده آمریکا، برزیل، ایتالیا، ژاپن، فرانسه و ایران) که به شکل هدفمند انتخاب شده‌اند، را دربرمی‌گیرد. جامعه آماری به صورت هدفمند و با توجه به رنکینگ جهانی از سایت فدراسیون بین‌المللی والیبال، رتبه‌های یک تا هشت را در نظر گرفت. کشور روسیه به دلیل وقوع جنگ اکرین از رنکینگ جهانی حذف شده بود و این کشور در تحقیقات کنار گذاشته شد. این کشورهای منتخب، هم در رده مردان و هم زنان کارنامه موفق داشته و دارند. گردآوری داده‌ها در بخش تطبیقی از طریق مطالعات کتابخانه‌ای، پایان‌نامه‌های دانشگاهی و مقالات علمی-پژوهشی (فارسی و لاتین) مورد بررسی قرار گرفت. بدین منظور و برای یافتن مستندات مرتبط، در سایت فدراسیون بین‌المللی والیبال، سایت کنفدراسیون‌های والیبال قاره‌ها و فدراسیون‌های کشورهای مربوطه به مطالعه تمام برنامه‌ها و اساسنامه‌های این سازمان‌ها پرداخته شد. از اسناد فدراسیون بین‌المللی والیبال (سند توانمندسازی پروژه‌های والیبال؛ سند مفاهیم اساسی بلندمدت رشد استعداد؛ راهنمای مربیان سطح یک و دو)، اسناد اداره تحقیق و مستندسازی کنفدراسیون والیبال اروپا؛ سند توسعه برنامه‌های راهبردی از کنفدراسیون والیبال اروپا؛ برنامه اتحادیه اروپا برای آموزش، تمرین جوانان و ورزش؛ پروژه‌های تحقیقاتی کمیسیون اروپا، پژوهش‌های کمیسیون

-
1. Fivb Volleyball Empowermen Projects (Dashboard Guidelines)
 2. Basic Concepts of Long Termtalent Development
 3. Coaches Manual Level I, Coaches Manual Level II
 4. Research and Documentation Directorate (Management autonomy of national sports federations and whether public procurement rules apply to them)
 5. Bigg4Vb Tool for Developing Strategic and Action Plans User Guide
 6. EU programme for education, training, youth and sport (Erasmus+)

اجتماعی ورزش اروپا و همچنین اساسنامه‌ها، که شامل اساسنامه فدراسیون والیبال جمهوری اسلامی ایران مصوب فدراسیون جهانی و همچنین اساسنامه‌های شش کشور منتخب بررسی شدند. این اساسنامه‌ها شامل «اهداف فدراسیون، وظایف و اختیارات فدراسیون، اعضای فدراسیون، شرایط عمومی عضویت و انصراف اعضای اصلی فدراسیون، تعهدات اعضای فدراسیون، مجمع عمومی، ارکان فدراسیون، وظایف و اختیارات مجمع عمومی، عضویت در هیئت رئیسه و مجمع فدراسیون، وظایف و اختیارات هیئت رئیسه، شرایط نامزدهای ریاست فدراسیون، وظایف و اختیارات رئیس فدراسیون، منابع مالی فدراسیون» بودند. همچنین، به مدارک موجود در سایت فدراسیون‌ها شامل منشورهای اخلاقی، مقررات مدیریتی و مالی و حسابداری و مقررات آموزش مربیان، منشورسیاست‌های به سوی توسعه پایدار، کتاب‌ها، مقالات معتبر بین‌المللی و سیاست‌های مرتبط و معتبر هر کشور مراجعه و داده‌ها و اطلاعات استخراج شده است.

برای دستیابی به داده‌های مربوط به والیبال ایران نیز از اسناد بالادستی همچون برنامه‌های توسعه، سند جامع تربیت بدنی، ساختار و وظایف سازمان‌ها و سایت فدراسیون والیبال ایران و مصاحبه‌ها و گزارش‌های معتبر سایت‌های خبری معتبر استفاده شده است. داده‌ها و اطلاعات مربوطه از سوی متخصصان تأیید شده است. برای قضاوت درباره داده‌ها و اطلاعات به نقد بیرونی و درونی منابع توجه شد. در نقد بیرونی، دست اول بودن اطلاعات مورد نظر بود و در ارزیابی درونی اهمیت و صحت محتوای داده‌ها و اطلاعات قضاوت شد، برای افزایش اعتبار تلاش شد از اسناد معتبر بین‌المللی استفاده شود. روش این تحقیق براساس روش پیشنهادی بردی در ۴ مرحله توصیف، تفسیر، همجواری و تطبیق انجام گرفته است. منظور از توصیف، مطالعه منابع مختلف و گسترده است و تفسیر در این روش به معنای مطالعه گسترده کشورهای مورد مطالعه از نظر پیشینه تاریخی، فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و... است. مرحله سوم این روش همجواری است. منظور از همجواری، تفاوت‌ها و شباهت‌ها را در کنار هم قرار دادن است. این مرحله معیار و ملاکی برای مقایسه فراهم می‌کند و در آخرین مرحله تطبیقی تفسیر نهایی این شباهت‌ها و تفاوت‌هاست. در این مرحله، مسئله تحقیق با توجه به جزئیات در زمینه شباهت‌ها و تفاوت‌ها و دادن پاسخ به پرسش‌های تحقیق بررسی، مقایسه و در انتها پیشنهادها و راهکارها ارائه می‌شوند.

یافته‌های پژوهش

در این بخش ابتدا خلاصه‌ای از مهمترین سیاست‌ها و برنامه‌های فدراسیون والیبال کشورهای منتخب و ایران که در سایت فدراسیون‌های این کشور و همچنین سایت‌های معتبر خبری و گزارشات موثق مربوط به والیبال موجود بود، بیان و سپس در قالب جداول موجود مقایسه می‌شود.

لهستان

لهستان از اوایل دهه ۱۹۵۰ در مسابقات والیبال شرکت کرده است و از آن زمان به یکی از کشورهای برتر والیبال جهان تبدیل شده است. طی سال‌ها، لهستان مدال‌های متعددی را در بازی‌های المپیک، مسابقات جهانی و سایر تورنمنت‌های مهم بین‌المللی به دست آورده است. در حال حاضر تیم مردان این کشور در رتبه اول جهان قرار دارد. والیبال در تمامی سطوح این کشور یک سرگرمی محبوب است و یکی از ورزش‌هایی است که کودکان اصول اولیه آن را از سنین پایین یاد می‌گیرند. یکی از ابعاد ورزشی در لهستان، ورزش در مدارس این کشور است که بیشتر از همه توسط انجمن ورزش مدارس^۱ و انجمن ورزش دانشگاهی^۲ سازماندهی شده است. هدف کلوپ‌ها و بخش‌های مختلف مرتبط با سیستم آموزشی لهستان، ترویج ورزش به عنوان یک فعالیت تقویت‌کننده سلامت برای دانش‌آموزان و دانشجویان و همچنین افزایش آگاهی و مشارکت جوانان در ورزش، است. ورزش آموزشی، ابتکاراتی را با هدف ارائه فرصت‌های برابر برای همه کودکان و جوانان برای شرکت در شکل‌های مختلف فعالیت‌های ورزشی انجام می‌دهد و این هدف را با سازماندهی انواع رویدادهای ورزشی در دسترس همه اعضای گروه هدف خود دنبال می‌کند. هر سال رویدادهایی از جمله بازی‌های مدرسه‌ای برای کودکان ۱۰ تا ۱۳ ساله و تحت عنوان «گیمز جادا»^۳، برای دانش‌آموزان ۱۴ تا ۱۶ ساله تحت عنوان «لیکلیادا»^۴ و برای جوانان ۱۶

-
1. Szkolny Związek Sportowy (SZS)
 2. Akademicki Związek Sportowy (AZS)
 3. Gimenezjada
 4. Licealiada

تا ۲۰ ساله و ملی جوانان با نام «اسپارتاکیاد» برگزار می‌شود. این رویدادها حدود ۲/۵ میلیون کودک و نوجوان ۱۰ تا ۲۰ ساله را دور هم جمع می‌کند (Kobierecki, 2021).

اهداف فدراسیون والیبال این کشور نیز در راستای حمایت و انجام ابتکارات و فعالیت‌های مفید برای توسعه والیبال، ترویج فرهنگ بدنی و ورزش، حمایت از فعالیت‌ها و برنامه‌های باشگاه‌ها و سازمان‌های محلی و راه‌اندازی و حمایت از جنبش‌های اجتماعی است (FPV). در راستای اجرای برنامه‌های فدراسیون این کشور، بنیادی تحت عنوان «پلسکا والیبال»، توسط فدراسیون والیبال لهستان در ۲۶ ژانویه ۲۰۰۶ تأسیس شده است و اهداف این بنیاد منطبق بر اهداف فدراسیون والیبال این کشور می‌باشد. طبق مفروضات قانونی این بنیاد و با حمایت عظیم خیرین از این بنیاد، کمک به نهادهای والیبال از بالاترین تا پایین‌ترین سطوح به‌طور مرتب پیگیری می‌شود. مثلاً وسایل بازی برای کودکان ورزشکار در قالب لباس ورزشی، توپ و تور تهیه می‌شود و همچنین از برگزاری مسابقات والیبال در همه سطوح حمایت می‌شود. این بنیاد از سال ۲۰۰۰ از تمامی رده‌های سنی سازماندهی شده در سراسر کشور، لیگ حرفه‌ای والیبال و انجمن‌های والیبال استانی، از طریق همکاری با وزارت ورزش و گردشگری، کار و سیاست اجتماعی حمایت می‌کند (صاحبکاران و همکاران، ۱۴۰۱). اجرای بزرگترین برنامه مینی والیبال جهان تحت عنوان «کیندر+اسپورت» نیز به لطف مشارکت این بنیاد، صورت می‌گیرد. همچنین پروژه‌های دیگری مخصوص کودکان که عبارتند از: علم والیبال به‌علاوه آموزش و جشنواره والیبال، با مشارکت فدراسیون این کشور برگزار می‌گردد. به‌عنوان مثال، یکی از این جشنواره‌ها با عنوان «والیبال، نسل‌ها را به هم متصل می‌کند» با همکاری فدراسیون والیبال این کشور با وزارت ورزش و گردشگری این کشور و در شهرهای مختلف برگزار می‌گردد؛ صدها کودک به همراه خانواده در این جشنواره‌ها شرکت می‌کنند و فرصتی برای تمرین با همدیگر، لذت بردن از این ورزش، دیدن و تمرین با ستاره‌های سابق و حال والیبال کشورشان پیدا می‌کنند. انجام چنین

-
1. Spartakiad
 2. Federation of Polish volleyball
 3. Polska Volleyball
 4. Kinder + Sport
 5. Volleyball brings generations together

پروژه‌هایی با هدف تقویت روابط بین‌نسلی بین سالمندان، والدین و فرزندان صورت می‌گیرد.

برنامه دیگری تحت عنوان برنامه «اسکوات» توسط پایگاه ملی استعدادها که هدف آن جستجوی جوانان با استعداد ورزشی است، به استعدادیابی برای والیبال می‌پردازد. برای اجرای تمام این برنامه‌ها بایستی امکانات موردنیاز و زیرساخت‌های این کار فراهم شده باشد زیرا تحقیقات مختلف نشان می‌دهد که بین هر یک از معیارهای زیرساخت با معیارهای توسعه ورزش رابطه مثبتی وجود دارد (Kobierecki, 2021). برای این امر، کشور لهستان در زمینه زیرساخت‌های ورزشی، برنامه‌های متعددی را توسط وزارت ورزش و گردشگری و از طریق صندوق توسعه فرهنگ بدنی تأمین می‌کند. این برنامه‌ها شامل برنامه‌هایی مانند برنامه سرمایه‌گذاری استراتژیک، برنامه سرمایه‌گذاری منطقه‌ای و برنامه مدارس هستند. اهداف این برنامه‌ها، توسعه زیرساخت‌های ورزشی در دسترس عموم، توسعه امکانات همگانی، توسعه امکانات ورزشی قهرمانی و حمایت مالی برای مدرن‌سازی امکانات موجود می‌باشد (Kobierecki, 2021). از جمله برنامه‌های شاخصی که توسط دولت و برای کودکان و نوجوانان اجرا شد برنامه «ارلیک»^۲ ۲۰۱۲ بود. هدف اصلی آن رسیدن به سطح زیرساخت‌های ورزشی اختصاص یافته به کودکان و جوانان و فراهم کردن دسترسی رایگان جامعه به امکانات ورزشی مدرن بود. در طی پنج سال از اجرای این برنامه، ۲۶۰ مجتمع زمین ورزشی ساخته شد و باعث افزایش سطح مشارکت کودکان و نوجوانان شد (بهداری و همکاران، ۱۴۰۲). همچنین برنامه دولتی دیگری تحت عنوان «کلاب»^۳ یکی دیگر از ابتکارات شاخص این کشور در بخش توسعه زیرساخت‌ها بود (Kobierecki, 2021). براساس این برنامه، باشگاه‌های ورزشی کوچک و متوسط برای خرید تجهیزات و سازماندهی اردوهای ورزشی یا حقوق مربیان از دولت بودجه دریافت می‌کنند. برنامه «باشگاه ورزشی مدرسه»^۴ که قبلاً لغو شده بود، اخیراً در این کشور برقرار شده و کلاس‌های ورزشی اضافی در مدارس را تأمین مالی کرده است.

-
1. Squat
 2. Orlik
 3. KLU B
 4. The school sports club

برای تأمین منابع انسانی متخصص نیز، لهستان سابقه طولانی در آموزش مربیان ورزشی و تمرین دهندگان ورزشی دارد. برای سال‌های متمادی، لهستان دارای یک سیستم بسیار منظم از گواهینامه‌ها برای مربیان و تمرین دهندگان بوده است. قانون اخیر در این زمینه (قانون ورزش، مورخ ۲۵ ژوئن ۲۰۱۰) مدارک و سطوح حرفه‌ای یک مربی والیبال را مشخص کرده است. این سطوح عبارتند از: مربی کلاس II، مربی کلاس I و استاد (مستر). همچنین برای افزایش دانش مربیان و تمرین دهندگان و توسعه مربیان با عملکرد بالا در این کشور «آکادمی مربیگری» ایجاد شده است؛ پروژه‌ای که در وزارت ورزش طراحی شده است و از سال ۲۰۰۰ توسط فدراسیون‌های این کشور برای بالا بردن سطح دانش مربیان اجرا می‌شود (صاحبکاران و همکاران، ۱۴۰۱).

ایالات متحده آمریکا

۳ طلا و ۱ مدال برنز المپیک در کنار ۲ مدال طلا، ۱ نقره و ۲ برنز در لیگ جهانی والیبال و ۱ طلا و ۱ برنز قهرمانی جهان مهمترین عناوینی است که تیم ملی آمریکا در سال‌های گذشته کسب است. البته این تیم تقریباً همیشه در رقابت‌های قاره‌ای یکی از سکوه‌های برتر را از آن خود کرده است (FUV). تیم ملی زنان آمریکا نیز یکی از قدرتمندترین تیم‌های جهان به شمار می‌رود. مأموریت این سازمان، رهبری، خدمت و رشد در همه زمینه‌های ورزش والیبال و در عین حال فراهم کردن فرصت‌های زندگی بهتر برای همه شرکت‌کنندگان در یک محیط امن و مثبت بوده است. این سازمان با برنامه‌ای تحت عنوان «به سمت سکوا» برنامه‌های خود را برای خدمت به همه افراد با هر نوع هدف و سلیقه‌ای تنظیم کرده است (فدراسیون والیبال آمریکا). برای رسیدن به حداکثر مشارکت و همچنین عملکرد بالا در سال ۲۰۲۱، فدراسیون والیبال ایالات متحده برنامه توسعه تیم ملی را تحت عنوان ان.تی.دی.پی.^۴ راه‌اندازی کرده است. این برنامه فرصتی را برای ورزشکاران جوان والیبال که آرزوی برداشتن گام بعدی در مسیر توسعه ورزشی خود به سمت جهانی شدن را دارند، فراهم کرده است. مأموریت برنامه توسعه تیم ملی (ان.تی.دی.پی) شناسایی، جذب و تسریع در توسعه

-
1. Academy of coaching
 2. Federation of USA volleyball
 3. towards the platform
 4. National Team Development Program (NTDP)

ورزشکاران والیبال نوجوانان با پتانسیل بالا به منظور دستیابی به برتری رقابتی پایدار بین‌المللی است. برنامه توسعه تیم ملی ایالات متحده آمریکا، در حال حاضر سه نوع برنامه را اجرا می‌کند: گروه سنی تیم‌های ملی، سری آموزشی ان.تی.دی.پی و شتاب‌دهنده‌های ان.تی.دی.پی.

• گروه سنی تیم‌های ملی: این بخش از برنامه بر حمایت از ورزشکارانی متمرکز است که بخشی از تیم‌هایی هستند که برای مسابقات بین‌المللی آماده می‌شوند.

• مجموعه آموزشی: این بخش از برنامه شامل مجموعه‌ای از برنامه‌های تمرینی فصلی برای ورزشکاران جوان با بالاترین پتانسیل است که توسط مربیان این بخش شناسایی و انتخاب می‌شوند. این بخش از برنامه در سراسر کشور چهار بار در سال برگزار می‌شود. این برنامه‌های آموزشی متناسب با سن ورزشکاران و مطابق با انتظارات کادر مربیگری و عملکرد تیم ملی بزرگسالان این کشور سامان‌دهی می‌شود.

• شتاب‌دهنده‌های ان.تی.دی.پی: این قسمت از برنامه فرصت‌هایی را برای باشگاه‌ها و برنامه‌های منطقه‌ای و همچنین ورزشکاران «سطوح پایین‌تر» فراهم می‌کند تا این ورزشکاران با بهترین ورزشکاران در یک محیط محلی بازی کنند و در برابر آنها به چالش کشیده شوند. این طرح‌ها به ورزشکاران اجازه می‌دهد همچنان در برنامه‌های مدرسه و باشگاه‌های مناطق محلی شان حضور داشته باشند و برای شرکت در این طرح ملی انتخاب شوند. بعضی از این ورزشکاران به سطوح بعدی پیشرفت می‌رسند و برخی دیگر نه. با این حال و مهمتر از همه اینکه، هیچ یک از فرصت‌های دیده شدن یا انتخاب این نوجوانان برای تیم‌های ملی و در سطح قهرمانی حذف نمی‌شود.

از برنامه‌های دیگر فدراسیون والیبال آمریکا در راستای کمک به همگانی کردن این ورزش و تأثیر مثبت آن بر جامعه از طریق این ورزش، اقدام به مشارکت و همکاری با برنامه‌ای دیگر به نام «استارلینگ والیبال» است. این برنامه^۲ بر آن است تا از طریق ورزش والیبال بر زندگی دختران در معرض خطر تأثیر مثبت بگذارد. این برنامه‌ها شامل سلامت

1. Starlings Volleyball

۲. این برنامه برای ارائه فرصت‌های رقابتی با کیفیت و آموزش برای دختران از گروه‌های اجتماعی - اقتصادی پایین فراهم شده است. این برنامه، به جوانان کمک می‌کند تا «توانمندسازی، جهت‌گیری، حمایت تحصیلی و پشتیبانی مهارت‌های زندگی را پیدا کنند تا فرصت بیشتری برای موفقیت در زندگی ایجاد کنند».

روان، بهداشت روانی، آموزش والدین و نیز بحث در مورد تنوع، برابری و شمول است. همچنین متعهد به ایجاد یک محیط دلپذیر برای همه افراد درگیر در این ورزش است. برای اجرای تمامی این برنامه‌ها با این ابعاد وسیع، امکانات و زیرساخت‌های این ورزش نیز فراهم شده است، به طوری که با تعداد ۴۱۳۷۰ سالن، بیشترین سالن‌های ورزشی را دارا هست (ایستاتستا، ۲۰۲۱). در این کشور، بیشتر مدارس و مؤسسات آموزشی، خود دارای ورزش سازمان‌یافته هستند و لیگ‌های خود را در چارچوب سیستم مدارس یا دانشگاه برگزار می‌کنند، به طوری که در یک مسابقه بین دو کالج رکورد تماشاگر به بیش از ۹۲۰۰۰ نفر می‌رسد (ایستاتستا، ۲۰۲۱).

در بخش تربیت نیروی انسانی متخصص نیز فدراسیون والیبال این کشور به طرق مختلف، ابزار و دانش لازم را در اختیار مربیان این کشور قرار می‌دهد. مربیان ابتدا باید دوره‌ها و آزمون‌های مناسب را برای دریافت گواهینامه تکمیل کرده و همچنین در برنامه آموزش ملی مربیان فدراسیون شرکت کنند تا دانش و مهارت‌های لازم را برای مربیگری والیبال کسب کنند (فدراسیون والیبال آمریکا) سپس مربیان به یک سازمان حرفه‌ای مانند انجمن مربیان والیبال ایالات متحده می‌پیوندند تا به منابع، شبکه و فرصت‌های آموزشی دسترسی پیدا کنند. همچنین برای بازآموزی و به‌روز نگهداشتن دانش مربیان، فدراسیون والیبال این کشور یک پلتفرم یادگیری آنلاین شامل جدیدترین تحقیقات در زمینه والیبال ایجاد کرده است که در آن مربیان می‌توانند دانش خود را براساس مدل توسعه والیبال ایالات متحده آمریکا به‌روز کنند. فدراسیون والیبال این کشور همچنین با برگزاری جلسات حضوری ماهیانه و با حضور مربیان برتر والیبال و مربیان تیم ملی و نیز کارشناسان این حوزه، سعی در بالابردن سطح علمی تمامی مربیان این کشور دارد. در این کشور مربیانی که قصد کار با کودکان و نوجوانان را دارند، علاوه بر گواهینامه معتبر از فدراسیون والیبال، باید مدرک آموزش «ورزش ایمن» را نیز داشته باشند تا بتوانند با بازیکنان خردسال و نوجوانان کار کنند. گواهینامه فدراسیون «ورزش ایمن» تضمین می‌کند که مربیان دانش و تجربه و همچنین معجز کار با کودکان و

1. Statista

2. U.S. Center for SafeSport

مرکز ایالات متحده برای ورزش ایمن یک سازمان غیرانتفاعی آمریکایی است که در سال ۲۰۱۷ برای کاهش سوءاستفاده جنسی از ورزشکاران، به‌ویژه افراد زیر سن قانونی، در برنامه‌های ورزشی المپیک در ایالات متحده ایجاد شد.

نوجوانان را دارند. همچنین تمامی مربیان باید گواهینامه «سی.پی.آر» و کمک‌های اولیه و یک دوره ایمنی ضربه مغزی را دریافت کنند.

برزیل

فدراسیون والیبال برزیل با بیش از نیم قرن فعالیت، در طول سال‌ها، برزیل را به یک ماشین قهرمانی در زمین و مرجع مدیریتی خارج از آن تبدیل کرده است. تیم ملی والیبال برزیل با ۹ دوره قهرمانی با کسب ۹ مدال طلا، ۳ نقره و ۴ برنز پرافتخارترین تیم لیگ جهانی است. برزیل قهرمان سه دوره المپیک است (فدراسیون والیبال برزیل). موقعیت برزیل در صدر والیبال بین‌المللی نتیجه فرآیند پیچیده‌ای هست که با ابتکارات مدیریت استراتژیک فدراسیون والیبال این کشور در پیچیدگی‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی داخلی رقم خورده است (کوهیان افضل و همکاران، ۱۴۰۰).

می‌توان گفت که ورزش در برزیل از محافل خیابانی شروع می‌شود و به صحنه بین‌المللی می‌رسد که والیبال نیز از این امر مستثنی نیست. در دوران کودکی و در سال‌های اولیه رشد ورزشی، ورزشکاران بیشتر در خیابان‌ها و مدارس آغاز به فعالیت می‌کنند. سپس کم‌کم بسته به مراحل توسعه ورزش و افزایش نیازهای خاص، تمرینات در محیط‌های ساختارمندتر مانند باشگاه ادامه می‌یابد. کوچه و خیابان‌ها به وسیله تجهیز مختصری از وسایل مورد نیاز برای این ورزش و حضور داوطلبانه مربیان با تجربه در محلات بسیاری برای آموزش به کودکان و نوجوانان تجهیز شده است. یکی از این برنامه‌ها که برای توسعه والیبال پایه در این کشور نیز بسیار حائز اهمیت است برنامه‌ای با نام «والیبال به خانه بچه‌های زاغه‌نشین برزیل می‌آید» است که با ابتکار فدراسیون والیبال این کشور و با همکاری فدراسیون جهانی والیبال صورت گرفته است. این طرح برای علاقه‌مند کردن کودکان و نوجوانان قشر ضعیف به این ورزش در راستای زندگی بهتر برای تمامی این کودکان با استفاده از ورزش والیبال و همچنین برای کمک به محلات محروم و پرورش استعدادها در این منطقه است. در برزیل، مدارس، سالن‌های شهرداری، محیط خیابان و سواحل، همگی در توسعه این رشته ورزشی فعال هستند.

-
1. Cardiopulmonary resuscitation (CPR)
 2. Federation of Brazil volleyball
 3. Volleyball comes to the homes of Brazilian children

در بخش ورزش آموزشی، بسیاری از مدارس از طریق پروژه «ورزشکار آینده» پس از کلاس‌های مدرسه، تمرینات ورزشی بیشتری را ارائه می‌کنند که عموماً برای بهبود ورزش و شرکت در مسابقات مدرسه‌ای برگزار می‌شود. اکثر مدارس مجهز به سالن‌های تمرینی روباز و سرپوشیده هستند. با توجه به اینکه در برزیل دولت وظیفه ارائه و ترویج سیاست‌های عمومی ورزش را دارد و در این برنامه‌ها نقش شهرداری‌ها و سیاست‌های عمومی این سازمان نیز برجسته است، سالن‌های ورزشی شهرداری نیز نقش اساسی در توسعه ورزش دارند که والیبال نیز از این امر مستثنی نیست. اهمیت این فضاها در توسعه ورزش والیبال براساس تأمین منابع انسانی (مربی)، منابع مالی (بورسیه تحصیلی) و فضاهای فیزیکی و مادی (سالن‌های ورزشی شهرداری) برای تمرین تیم‌های ورزشی مشهود است. برای آموزش مربیان در این کشور، سایر نهادهای حاکم، مانند انجمن‌های منطقه‌ای نیز می‌توانند دوره‌های آموزشی مربی را برگزار کنند. با این وجود، فدراسیون والیبال این کشور به مربیان گواهی اعطا کرده و اجازه کسب عنوان مربی را می‌دهد. در برزیل سطح آموزش مربیان از چهار سطح تشکیل شده و رفتن به سطوح بعدی مستلزم گذراندن سطوح قبلی است. در برزیل دوره‌های آموزش مربی به صورت متمرکز انجام می‌گیرد با این حال، این امکان به مربیان داده می‌شود که به طور انحصاری روی دوره تمرکز کنند و از تعامل با هم‌تایان خود بهره ببرند (فدراسیون والیبال برزیل).

ایتالیا

ایتالیا یکی از موفق‌ترین کشورهای والیبال در جهان است. ایتالیا با ۲ مدال طلا المپیک، چهار عنوان قهرمانی جهان و تعداد قابل توجهی از عناوین جام جهانی و قهرمانی اروپا، یک نیروگاه در والیبال مردان است. تیم زنان ایتالیا نیز در صحنه بین‌المللی خود را نشان داده و قهرمانی جهان در سال ۲۰۰۲ و قهرمانی اروپا در سال ۲۰۱۱ را به دست آورده است (فدراسیون والیبال ایتالیا).

هر سال، وزارت آموزش و پرورش ایتالیا انجام فعالیت‌های ورزشی را مطابق با کمیته ملی المپیک ایتالیا، فدراسیون‌های ورزشی و بدنه تبلیغاتی ورزش ترویج می‌کند و در اجرای

-
1. The future athlete
 2. Federation of Italian volleyball
 3. CONI

این طرح‌های ملی با هدف تقویت فعالیت‌های بدنی و ورزشی در مدارس مشارکت دارد (D'Elia, 2019). مدارس در این کشور از امکانات و زیرساخت‌های خوبی برخوردارند و تلاش بر این است که هر سال بر امکانات ورزشی مدارس افزوده شود. فدراسیون والیبال ایتالیا نیز در اجرای این طرح‌ها با مدارس همکاری می‌کند. همچنین فدراسیون والیبال ایتالیا، برای جذابیت هرچه بیشتر این ورزش در بین کودکان و نوجوانانی که در سنین مدرسه هستند، سفرهای آموزشی را با عنوان «ساحل و والی» برگزار می‌کند. این سفرهای آموزشی مختص کمک به توسعه والیبال و جذب کردن هر چه بیشتر نوجوانان به این ورزش می‌باشد و برای مؤسسات آموزشی در تمام سطوح هدف‌گذاری شده است. این برنامه‌ها در مکان‌های توریستی مختلف و با بهترین استانداردهای ایمنی و کیفیت ارائه می‌شود و به رشد و توسعه این ورزش در سطوح پایه کمک شایانی می‌کند. این کمپ و اردوهای تابستانی به صورت بین‌المللی نیز اجرا می‌شود که نه تنها از برای ورزشکاران جوان ایتالیا بلکه از سراسر جهان فراهم شده است (فدراسیون والیبال ایتالیا). این کمپ‌ها وابسته به فدراسیون والیبال ایتالیا و کمیته المپیک ایتالیا است و برای پسران و دختران بین ۶ تا ۱۷ سال که به دنبال بهبود مهارت‌های والیبال خود هستند برگزار می‌شود. مأموریت این کمپ‌های بین‌المللی والیبال ارائه برنامه رشد نه تنها به جوانان، بلکه به مربیان، داوطلبان، کارکنان و خانواده‌ها از طریق سازماندهی یک کمپ بین‌المللی اقامتی است (فدراسیون والیبال ایتالیا).

برنامه مهم دیگری با عنوان «کیندر+اسپورت»^۱ که تقریباً برای کشورهای اروپایی اجرا می‌شود، در کشور ایتالیا نیز سهم به‌سزایی در توسعه ورزش کودکان دارد (Kinderjoyofmoving, 2021). در بخش والیبال، جام کیندر^۲ یک تورنمنت خاص با نمایشی از بازی والیبال «۲در۲» را برای کودکان با رنج سنی ۱۲ سال یا بیشتر برگزار می‌کند. جام کیندر در بخش والیبال از سال ۲۰۰۷ برگزار می‌شود و هر سال بیش از ۴۰۰۰ کودک به‌طور فعال در آن شرکت می‌کنند. این رویدادها معمولاً در تعطیلات آخر هفته و در میدان‌ها و مراکز شهر در تمام استان‌های ایتالیا برگزار می‌شود (Kinderjoyofmoving, 2021).

-
1. Beach & Volley
 2. Kinder+Sport
 3. Kinder

برنامه دیگری که فدراسیون والیبال این کشور با همکاری کمیته ملی المپیک ایتالیا از سال ۲۰۰۶ اجرا می‌کند «الحاق کودکان به حرکت» است که از توسعه فعالیت‌هایی برای ترویج ورزش حمایت می‌کند و بیش از ۴۰ ورزش را شامل می‌شود. یکی از فدراسیون‌های فعال با این پروژه، فدراسیون والیبال ایتالیا است که با قهرمانان بزرگ سابق و ورزشکاران المپیکی که استعداد ایجاد اشتیاق برای ورزش والیبال را دارند، همکاری نزدیک دارد. برای اجرای تمامی برنامه‌های فوق زیرساخت‌ها و امکانات لازم نیز فراهم شده است. در کنار امکانات ورزشی که برای میزبانی از فعالیت‌های ورزشی رقابتی یا ساختاری طراحی شده‌اند، پیکربندی‌های جدیدی در این کشور در حال ظهور هستند. میدین، بلوارها، پارک‌های شهری، بام‌ها و زمین‌های بایر پیکربندی‌های فیزیکی به خود می‌گیرند که می‌توانند به مفهوم جدیدی از فضای عمومی برای ورزش پاسخ دهند و این امر به سهم خود، کمک کرده است که امکانات ورزشی و سالن‌های ورزشی استاندارد در تمامی بخش‌ها و مناطق توزیع یکسانی داشته باشند.

در بخش آموزش و دانش مربیان، نهاد حاکم بر مسئول صدور گواهینامه و سازماندهی آموزش مربیان، در این کشور نیز فدراسیون ملی والیبال این کشور هست و در ایتالیا نیز سطح آموزش مربیان از چهار سطح تشکیل شده و رفتن به سطوح بعدی مستلزم گذراندن سطوح قبلی است. ایتالیا کشوری است که دوره‌های مربیگری را در قالب زمان طولانی‌تری برگزار می‌کند. دوره‌های مربیگری باید حداقل در طی دو ماه انجام شود. این پیکربندی فرصتی را برای ادغام دانش جدید در تمرین مربیگری فراهم می‌کند (فدراسیون والیبال ایتالیا). همچنین ایتالیا مربیان خود را ملزم به شرکت در حداقل دو جلسه آموزش رسمی و دانش‌افزایی می‌کند تا مدرک مربیگری کسب شده را مجدداً تأیید کند. فدراسیون والیبال ایتالیا دوره‌های آموزشی را با سطوح طبقه‌بندی برای مربیان حاضر در لیگ‌های مختلف تدارک می‌بیند و همچنین از مربیان صاحب‌نام دنیا مانند خولیو و لاسکوآیا مارکو منکارلی^۳ و سایر مربیان صاحب‌نام برای به‌روزرسانی مربیان استفاده می‌کند. همچنین دوره ملی آموزش برای مربیان در بخش‌های تخصصی‌تر مانند آماده‌سازی جسمانی ویژه والیبال اجرا می‌شود. این دوره‌ها

-
1. Incorporating children into movement
 2. Julio Velasco
 3. Marco Mancarelli

مربوط به آمادگی بدنی ورزشکاران مختص ورزش والیبال و متناسب با نیازهای خاص فدراسیون والیبال ایتالیا برگزار می‌شود (فدراسیون والیبال ایتالیا).

ژاپن

صحنه والیبال ژاپن از اواخر دهه ۱۹۶۰ پررونق بوده است و این کشور به یکی از موفق‌ترین تیم‌ها در مسابقات بین‌المللی تبدیل شده است. ورزش والیبال از دیرباز بخشی از فرهنگ ژاپن بوده است و این کشور مدال‌های متعددی را در المپیک و مسابقات بین‌المللی کسب کرده است. از جمله این مدال‌ها می‌توان به برنز المپیک توکیو در سال ۱۹۶۴، نقره در مکزیک در سال ۱۹۶۸ و طلا در سال ۱۹۷۲ در مونیخ اشاره کرد (فدراسیون والیبال ژاپن). در مجموع، تیم والیبال ژاپن بدون شک یکی از بهترین‌های جهان است. در ژاپن، تربیت بدنی به‌طور جدی از دبستان شروع می‌شود و هر هفته چندین جلسه تمرینی در مدارس برگزار می‌شود. علاوه بر درس‌های تربیت‌بدنی اجباری، بسیاری از دانش‌آموزان به باشگاه‌های مدرسه که مرتبط با ورزش هستند نیز می‌پیوندند که فرصتی برای تمرین، سرگرمی و مکانی برای تعامل اجتماعی با همسالان فراهم می‌کند. بسیاری از فعالیت‌های ورزشی کودکان، چه به‌صورت کلاس‌های تربیت‌بدنی و چه به‌صورت باشگاه‌های ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها نهادینه شده است و حضور در باشگاه‌های ورزشی مدرسه یا دانشگاه معمولاً برای کودکان و دانش‌آموزان رایگان است. پروژه کشف و توسعه برای ورزشکاران قذبلند در مقطع ابتدایی، دبستان و دبیرستان در سراسر این کشور با هدف کشف، پرورش و تقویت بازیکنان قذبلند، خوش‌آتیه، با آزمون تستی و اردوهای آموزشی برای والیبال برگزار می‌شود (فدراسیون والیبال ژاپن). پس از آن لیست بازیکنان آینده‌دار از دانش‌آموزان ابتدایی تا دانش‌آموزان دبیرستانی گردآوری شده و اطلاعات بازیکنان به مرور با کمیته استعدادیابی فدراسیون این کشور به اشتراک گذاشته می‌شود.

فدراسیون والیبال ژاپن تحقیقات گذشته مرتبط با استعدادیابی والیبال را نظام‌مند کرده و مطالعات جدیدی را در این زمینه آغاز کرده است. همچنین با قرار دادن این مطالعات در اختیار مربیان، فعالیت‌های پرنرژی را برای کمک به توسعه ملی و بین‌المللی این رشته ایجاد کرده است (فدراسیون والیبال ژاپن). علاوه بر این، هر سال یک تیم انتخابی از بازیکنان

آینده‌دار از هر رده (دبستان و دبیرستان) تشکیل، تیم‌های برتر برای هر رده انتخاب و مسابقات متعددی برای رده‌های سنی برگزار می‌شود که این مسابقات با شور و هیجان خاصی در این کشور برگزار می‌گردد. برای این کار، مؤسسات آموزشی زیرساخت‌های لازم مانند تجهیزات و زمین‌های ورزشی را فراهم می‌کنند. اداره کردن بخش ورزشی در ژاپن توسط چندین وزارتخانه و دفاتر از جمله وزارت آموزش، فرهنگ، ورزش، علم و فناوری و شورای ورزش ژاپن انجام می‌شود که به‌طور فعال در سازماندهی و تأمین مالی ورزش نقش دارند. علاوه بر کمک‌های مالی دولت، از سرمایه‌گذاری‌ها و کمک‌های بخش خصوصی نیز برای توسعه و بهبود زیرساخت‌های ورزشی در سطح جامعه کمک گرفته می‌شود (Ramos, et al., 2023). موفقیت‌های تیم ملی والیبال ژاپن در سال‌های اخیر به خصوص کسب مقام سوم جهانی در لیگ ملت‌های جهان در سال ۲۰۲۳ به پیشرفت زیرساخت‌ها در این بخش بستگی داشته است، به طوری که ژاپن با داشتن ۴۹۵۰ باشگاه جز ۱۰ کشور برتر دنیا در تعداد ورزشگاه‌هاست. مریدان در ژاپن برای مربیگری در لیگ‌ها و تیم‌های ملی به بیش از ۱۰ سال سابقه مربیگری نیاز دارند و مریدان تازه کار حتماً باید در حضور مریدان خبره آموزش و تجربه کافی را برای رسیدن به مدارج عالی طی کنند (فدراسیون والیبال ژاپن).

فرانسه

فرانسه به تازگی یک دوره بسیار موفق والیبال را پشت سر گذاشته است. تیم ملی والیبال فرانسه با پیروزی مقابل آمریکا، فاتح لیگ ملت‌های ۲۰۲۲ شد. این تیم قهرمانی در المپیک توکیو را نیز در ویتترین افتخارات خود دارد. تعداد شرکت‌کنندگان در والیبال فرانسه ۱/۸ میلیون نفر است که ۶۰ درصد این افراد زیر ۲۰ سال هستند (۲۰۲۱). این ورزش سومین ورزش تیمی در دانشگاه و هفتمین ورزش مورد علاقه در مدارس این کشور است (فدراسیون والیبال فرانسه). سیاست‌های ورزشی در فرانسه بر دو اصل استوار است: تفویض مدیریت ورزش توسط دولت به فدراسیون‌های ورزشی و همبستگی بین ورزش پایه و حرفه‌ای در فدراسیون‌های ورزشی. هر یک از فدراسیون‌ها، برنامه‌های رشته ورزشی مربوط به خود را در تمامی بخش‌های مختلف اعم از پایه تا حرفه‌ای سازماندهی و ترویج می‌کنند و فدراسیون والیبال فرانسه نیز از این امر مستثنی نیست. این فدراسیون بر اجرای یک برنامه آموزشی و

ساختاری که قادر به پاسخگویی به شیوه‌های جدید آموزشی مانند اوقات فراغت ورزشی، سلامت ورزشی، رفاه ورزشی است نظارت می‌کند.

فدراسیون والیبال فرانسه با یک پروژه ساختاری سعی بر ادامه کار بر روی محبوبیت رشته‌های خود و افزایش ظرفیت‌های پذیرش خود دارد. از این برنامه‌ها می‌توان به برنامه‌های حمایت از کودکان و سرمایه‌گذاری انبوه بر روی این قشر اشاره کرد. ورود کودکان ۳-۶ سال به فعالیت والیبال، همراه با والدین آنها و تحت نظارت مربیان آموزش‌دیده و اجرای این برنامه‌ها که یک رویکرد همراه با بازی و دوره‌های حرکتی است، به کودکان و خانواده‌ها امکان می‌دهد دنیای والیبال را در همراهی با هم کشف کنند. فدراسیون این کشور با تشویق و حمایت همه‌جانبه باشگاه‌ها سعی در تشویق باشگاه‌های بیشتر برای پیوستن به این طرح آموزشی کودکان نوپا را دارد. مدارس والیبال نیز برای کودکان سنین ۷-۱۱ سال ایجاد شده است و برای ادامه راه و همراه کردن نوجوانان و جوانان با طرح «تسخیر محیط مدرسه» پویایی حمایت از جوانان در این رشته ورزشی ادامه پیدا می‌کند. در دبیرستان‌ها و کالج‌ها کار به صورت علمی‌تری پیگیری می‌شود و همچنین باشگاه‌ها پیوندهای خود را با مؤسسات و معلمان تقویت کرده و با ایجاد «باشگاه‌های جوانان» پل‌های واقعی بین مدرسه و باشگاه‌های محلی ایجاد می‌کنند. این امر باعث چند برابر شدن تعداد باشگاه‌های جوانان در سطح کشور فرانسه شده است.

توافق فدراسیون با «وزارت آموزش، جوانان و ورزش»^۳ به توسعه هر چه بیشتر این امر کمک کرده است (Hong, et al., 2007). برای اجرای هر چه بهتر این برنامه‌ها ابزار و زیرساخت‌های این کار نیز فراهم شده است. علاوه بر وجود باشگاه‌های مجهز، در حال حاضر آینده والیبال فرانسه در پنج سال آینده به دلیل تأثیر مدال طلای تیم والیبال فرانسه در بازی‌های المپیک توکیو از نظر درآمد، روابط عمومی، اعتبار ورزشی و سرمایه‌گذاری پرجنب و جوش است که بخشی از این سرمایه‌گذاری در راستای همگانی کردن و در دسترس قرار گرفتن این ورزش برای همه مخاطبان مصرف می‌شود. همچنین بازی‌های المپیک پاریس ۲۰۲۲ نیز بدون شک میراثی خارق‌العاده برای شهر پاریس و کل فرانسه به‌جا خواهد گذاشت. برای تربیت نیروی انسانی متخصص، نهاد حاکم سازماندهی آموزش مربیان

1. conquer the school environment
2. Youth clubs
3. The Ministry of Education, Youth and Sports

و مسئول صدور گواهینامه، فدراسیون ملی والیبال این کشور است. دوره‌های پیشنهادی برای آموزش مربیان دارای یک طرح عمودی از سطح اول تکامل تا بالاترین مدارج است که یک پیوستار آموزشی را نشان می‌دهد. با بالا رفتن مربیان از یک سطح به سطح دیگر و کسب بالاترین گواهینامه، آن‌ها مجوز فعالیت مستقل در تیم‌های بزرگسالان و در تمام سطوح رقابتی را پیدا می‌کنند (فدراسیون والیبال فرانسه).

فدراسیون‌ها ساختار آموزشی را براساس نیاز کشورهای خود پیکربندی می‌کنند. این سطوح در فرانسه از چهار سطح آموزشی (کمک‌مربی، مربی، مربی ارشد، استاد مربی) تشکیل می‌شود. فرانسه تمایز واضحی بین انواع آموزش مربی برای زمینه‌های مختلف ورزشی ارائه می‌دهد که شامل مربیگری اوقات فراغت یا همان (ورزش مشارکتی) و مربیگری در سطوح بالا یا همان ورزش قهرمانی است. مربیگری همگانی برای آموزش و هدایت گروه‌هایی است که مایل به لذت بردن از تمرینات ورزشی هستند (Ouyang, et al., 2022) و با این آموزش، فرانسه به دنبال پاسخگویی به نیازهای افرادی است که از این ورزش لذت می‌برند و به دلیل سن یا علایق خاص به دنبال افزایش عملکرد نیستند ولی مربیان قهرمانی برای کسب مهارت و قهرمانی در سطوح مختلف ملی و بین‌المللی تلاش می‌کنند.

همچنین در بحث ارزیابی مربیان در پایان، هر یک از سطوح ارزیابی فرانسه کمی متفاوت است. ارزیابی سنتی و به صورت کتبی برای ارزیابی مهارت‌ها و دانش مربیان انجام نمی‌شود. در این موضوع متقاضیان با سازماندهی یک طرح تمرینی و ارزیابی آن سنجیده می‌شوند. این موارد مربی را قادر می‌سازد تا نحوه سازماندهی تمرینات و تدوین برنامه‌ها را بیاموزد و در نتیجه، ارزشیابی را در یک فرآیند آموزشی نزدیک به واقعیت می‌کند (Ouyang, et al., 2022). فرانسه در بحث آموزش مربیان بر دانش عملی تأکید دارد.

ایران

طی سال‌های اخیر عناوین متعدد جهانی و آسیایی و مدال‌های رنگارنگ والیبال در رده‌های نوجوانان، جوانان و بزرگسالان افتخار بی‌چون و چرایی برای ورزش والیبال ایران رقم زده است و والیبال را به عنوان پرافتخارترین ورزش تیمی ایران به همگان معرفی کرده است. والیبال ایران در شهریور ماه ۱۳۹۶ در رقابت‌های جام قهرمانان بزرگ جهان به نخستین مدال

جهانی خود در رده بزرگسالان دست یافت و برای نخستین مرتبه در سال ۱۴۰۰ به مقام قهرمانی رقابت‌های والیبال قهرمانی مردان آسیا رسید. کسب مقام اول جهان در مسابقات قهرمانی جوانان جهان در سال ۲۰۲۳ توسط جوانان زیر ۲۱ سال در بخش مردان از دیگر افتخارات والیبال ایران است. همه این مقام‌ها نشان از توانمندی فدراسیون والیبال در توسعه این رشته ورزشی دارد. اهداف فدراسیون والیبال توسعه و گسترش رشته‌های تحت پوشش در سراسر کشور بین همه گروه‌ها و اقشار مختلف، ارتقای کمی و کیفی ورزش قهرمانی در سطح ملی و بین‌المللی و تقویت همبستگی، غرور و هویت ملی است. بنابراین نگاه فدراسیون متوجه هر دو بخش یعنی هم گسترش والیبال در بین اقشار مختلف و همچنین بالا بردن سطح والیبال در بخش قهرمانی است.

در حال حاضر، مسابقات نونهالان تحت اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار گرفته است. مسابقات آینده‌سازان (زیر ۱۶ سال) توسط وزارت ورزش و جوانان و اداره‌های کل ورزش شهرستان‌ها که زیرمجموعه تحت نظارت وزارت ورزش و جوانان است، حمایت و برگزار می‌شود. مسابقات رده نوجوانان در قالب لیگ نوجوانان در سطح کشور و زیر نظر فدراسیون والیبال برگزار می‌گردد. در بخش ورزش آموزشی برای گسترش ورزش در مدارس طرح‌های وزارتی از چند سال گذشته برای پایه‌های مختلف در مدارس ایجاد شده است. طرح وزارت آموزش و پرورش ایران برای زنگ ورزش مدارس، والیبال برای پایه ششم در دوره ابتدایی و برای پایه هشتم در دوره اول متوسطه است. همچنین طرح مدارس تخصصی والیبال در برخی از استان‌های کشور کلید خورده است و این مدارس تخصصی شروع به کار کرده‌اند. یکی از برنامه‌های راهبردی وزارت آموزش و پرورش در امر ورزش کشف استعدادها و هدایت به سمت استعدادپروری است و مسابقات دانش‌آموزان که به صورت جدی هر سال برگزار می‌شود در راستای اعتلای همین امر هست که والیبال نیز از این امر بی‌بهره نمانده است.

مسابقات والیبال قهرمانی دانش‌آموزان هر سال و در سه مقطع ابتدایی، متوسطه دوره اول و متوسطه دوره دوم برگزار و پیگیری می‌شود. پس از برگزاری این مسابقات در مقاطع مختلف تحصیلی گروه استعدادیاب، نفرات برتر و آماده را شناسایی و به اردوهای تیم ملی والیبال دانش‌آموزی کشور دعوت می‌کنند. علیرغم تشکیل کمیته استعدادیابی فدراسیون والیبال در اواخر سال ۱۳۹۲، بیشترین حجم استعدادیابی والیبال در کشور ما به روش ساده و

مقدماتی انجام می‌پذیرد که مبنای آن همان مشاهدات، تجارب و سلايق متفاوت مربيان واليبال کشور، استفاده از فرم‌های استعدادیابی با اندازه‌گیری‌های ساده و ابتدایی برخی شاخص‌های آنتروپومتریکی (قد، طول دست‌ها و...)، آزمون‌های ورزشی (دوی ۴ در ۹، انعطاف به جلو و...) و آزمون تکنیک‌های والیبالی (آشنایی با توپ، ساعد، پنجه و...) می‌باشد. افراد انتخاب شده از این طریق، به صورت محدود از لحاظ تعداد، به اردوهای تمرینی دعوت و برای حضور در تیم‌های ملی رده‌های سنی پایه، غربال و معرفی می‌شوند (صدری چراغ‌تپه و جلالی فراهانی، ۱۳۹۸).

جدول ۱. مقایسه اقدامات سازمانی در توسعه والیبالی پایه بین ایران و کشورهای منتخب

ردیف	لهستان	آمریکا	برزیل	ایتالیا	ژاپن	فرانسه	ایران
۱	*	*	*	*	*	*	-
۲	*	*	*	*	*	*	-
۳	*	*	*	*	*	*	-
۴	*	*	*	*	*	*	*
۵	*	*	*	*	*	*	*
۶	*	*	*	*	*	*	*
۷	*	*	*	*	*	*	*
۸	*	*	*	*	*	*	*
۹	*	*	*	*	*	*	*
۱۰	*	*	*	*	*	*	-

1. Anthropometric

ردیف	لهستان	آمریکا	برزیل	ایتالیا	ژاپن	فرانسه	ایران
۱۱	*	*	*	*	*	*	-

توسعه زیرساخت‌های بخش همگانی

مأخذ: یافته‌های پژوهش

در ایران زیرساخت‌ها و امکانات ورزشی چه در بخش ورزش مدارس و دانشگاه‌ها و چه در بخش همگانی قابل مقایسه با زیرساخت‌های کشورهای مورد مطالعه نیست. در مدارس امکانات ورزشی بسیار ضعیف است به طوری که بسیاری از مدارس حتی به کمترین امکانات ورزشی نیز مجهز نیستند. اگرچه استاندارد مورد اجماعی برای زیرساخت‌های ورزش مدارس در جهان وجود ندارد اما گزارش کمیسیون اروپایی، پایین‌ترین سرانه زیرساخت برای دانش‌آموزان را ۲ الی ۲/۵ مترمربع اعلام کرده است (عبدزاده و همکاران، ۱۳۹۷). در صورتی که در ایران سرانه زیرساخت سرپوشیده ورزش دانش‌آموزی در بهترین وضعیت در کشور، کمتر از ۸۰ سانتیمترمربع است (ابراهیمی و همکاران، ۱۳۹۵). بخش ورزش شهرداری نیز کلاس‌های همگانی والیبال را در رده‌های سنی مختلف برگزار می‌کند که رونق این کلاس‌ها به صورت فصلی است و بعد از فصل تابستان به دلیل تداخل با برنامه مدارس کودکان و نوجوانان که در بسیاری از مدارس دولتی در دو نوبت برگزار می‌شود، افراد قادر به شرکت در باشگاه‌ها نیستند.

جدول ۲. مقایسه ابعاد آموزشی والیبال پایه در ایران و کشورهای منتخب

ردیف	لهستان	آمریکا	برزیل	ایتالیا	ژاپن	فرانسه	ایران
۱	*	*	*	*	*	*	-
۲	*	*	*	*	*	*	*
۳	*	*	*	*	*	*	*
۴	*	*	*	*	*	*	*
۵	-	-	-	*	-	-	-
۶	-	*	-	*	-	-	-

ردیف	لهستان	آمریکا	برزیل	ایتالیا	ژاپن	فرانسه	ایران
۷	-	-	-	-	-	*	-
۸	-	-	-	*	-	-	-
۹	*	*	*	*	*	*	-

مأخذ: یافته‌های پژوهش

برای تربیت نیروی متخصص این رشته در ایران نیز دوره‌های مربیگری از طریق فدراسیون والیبال انجام می‌گیرد و در ایران مربیگری دارای سه سطح است (درجه سه، دو و یک)، بعد از گذراندن هر یک از دوره‌ها و قبولی در آزمون‌های فوق، اولین سطح مربیگری یا همان درجه سه توسط مربیان اخذ می‌شود. بعد از گذراندن دوره‌های کارآموزی و کارووزی که شرایط آن توسط فدراسیون اعلام و دو سال بعد از اخذ مدرک مربیگری به مربیان اجازه شرکت در دوره‌های بعدی داده می‌شود. در هر یک از سطوح، دوره‌ها به صورت متمرکز و در طی یک هفته برگزار می‌شود. فدراسیون والیبال ایران به تازگی برای رفتن به سطوح بالا، گذراندن آموزشی را اجباری کرده است و مربیان علاوه بر گذراندن دوره‌های کارآموزی زیر نظر مربیان بین‌المللی، ملزم به گذراندن سمینارها و کارگاه‌های تخصصی هستند. برای شرکت در دوره‌های بین‌المللی فدراسیون بین‌المللی والیبال نیز مربیان بعد از اخذ مدرک مربیگری درجه یک (یا همان ملی) و گذراندن سمینارها و کارگاه‌های آموزشی و کسب تجربه در رده‌های مختلف مربیگری و بعد از گذشتن دو سال از صدور کارت با معرفی فدراسیون والیبال ایران به فدراسیون بین‌المللی مجاز به شرکت در این دوره‌های بین‌المللی فدراسیون والیبال هستند (فدراسیون والیبال جمهوری اسلامی ایران).

بحث و نتیجه‌گیری

امروزه والیبال یکی از ورزش‌های تیمی است که توجه زیادی را در جامعه ایران به خود معطوف کرده است به گونه‌ای که انتظارات را از این رشته ورزشی چه از سوی مردم و چه از سوی مسئولان ورزشی و غیرورزشی افزایش داده و آن‌ها خواستار موفقیت‌های بیش از پیش والیبال در میادین بین‌المللی هستند. شناخت عوامل مؤثر بر توسعه این رشته ورزشی به

پژوهش‌ها، مطالعات و واکاوی نیاز دارد. این تحقیق به دنبال یافتن عوامل توسعه والیبالیست در بخش پایه است که نقش مهمی در توسعه این رشته ورزشی دارد. با توجه به هدف تحقیق، بررسی جامعی بر روی عوامل توسعه والیبالیست در کشورهای منتخب و ایران انجام گرفت و سپس این عوامل مورد مقایسه قرار گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از این بود که در بخش ورزش آموزشی و تفریحی و همگانی، این کشورها از برنامه‌های متنوع‌تری نسبت به ایران برخوردارند. به عنوان مثال در بخش همگانی و تفریحی، برگزاری جشنواره‌ها و کمپین‌های متنوع و مختلف با حضور خانواده‌ها و بازیکنان ملی و پیشکسوتان این رشته با کمک فدراسیون‌ها و بخش‌های مختلف شهری و با هدف تقویت روابط بین‌نسلی بین مردم و ستاره‌های والیبالیست هر سال و به صورت مرتب انجام می‌گیرد که این عوامل باعث جذب بیشتر کودکان و نوجوانان و آشنایی بیشتر خانواده‌ها با این ورزش می‌شود. دی‌بوسچر (۲۰۱۸) نیز در تحقیقات خود به نقش اساسی مشارکت گسترده ورزشی که منجر به توسعه عملکردهای ورزشی نخبه می‌شود، تأکید می‌کند. اما با مطالعه برنامه‌های فدراسیون والیبالیست ایران برنامه‌های خاصی در این رابطه مشاهده نشد. اگرچه برخی از اوقات، ورزش‌های همگانی مانند پیاده‌روی خانوادگی، دوچرخه‌سواری در کشور انجام می‌گیرد اما برای والیبالیست برگزاری چنین برنامه‌ها و جشنواره‌هایی صورت نمی‌گیرد. فدراسیون والیبالیست می‌تواند با کمک و هماهنگی هیئت‌های استانی خود در شهرهای مختلف و مسئولین شهری و شهرداری‌ها و با حضور ملی‌پوشان و چهره‌های شاخص والیبالیستی، برگزاری این جشنواره‌ها را به صورت مرتب در دستور کار خود داشته باشد و برای شناساندن هر چه بیشتر این رشته ورزشی و ایجاد علاقه در بین کودکان و نوجوانان از این عوامل کمک بگیرد. این راهکارهای ساده که نیاز به بودجه چندانی نیز ندارد می‌تواند تا حد زیادی در علاقه‌مند کردن کودکان و نوجوانان به این رشته ورزشی مؤثر واقع شود.

با مطالعه برنامه‌های فدراسیون‌های کشورهای منتخب مشاهده می‌شود که فدراسیون‌های این کشورها برنامه‌های متنوعی برای دسترسی به مخاطبان بزرگ و متنوع از مناطق و طبقات مختلف اجتماعی کشور خود دارند. به عنوان مثال، برزیل با برنامه‌هایی تحت عناوین مختلف از جمله «والیبالیست به خانه بچه‌های زاغه‌نشین برزیل می‌آید» با تجهیز محلات فقیرنشین و همکاری مربیان و دست‌اندرکاران این بخش برای جذب و آموزش کودکان این محلات

برنامه‌ریزی می‌کند. یا فدراسیون والیبال این کشور با برنامه‌ای تحت عنوان «ویوا والی» به بیش از ۳۵۰۰ کودک ۷ تا ۱۴ ساله که در ۴۰ مرکز پراکنده در برزیل خدمات اجتماعی دریافت می‌کنند، برنامه‌آشنایی و دیدار با نخبگان ملی والیبال را در کمپ قهرمانی تدارک می‌بیند تا انگیزه و علاقه به این ورزش را در این قشر از کودکان و نوجوانان ایجاد کند. به عنوان مثال دیگر، در کشور آمریکا این برنامه‌ها تحت عنوان «استارلینگ والیبال» اجرا می‌شود تا از طریق ورزش والیبال بر زندگی دختران در معرض خطر تأثیر مثبت بگذارد. این برنامه‌های متنوع در اکثر کشورهای مورد مطالعه با همکاری فدراسیون‌های والیبال و سازمان‌های مختلف و بخش‌های مختلف شهرداری صورت می‌گیرد که فدراسیون والیبال ایران نیز می‌تواند با تدوین برنامه‌های متنوعی و با انتخاب نمایندگان در فدراسیون و هیئت‌های استانی و مشارکت با بخش ورزش شهرداری و سازمان‌های خدمات اجتماعی و بهزیستی، زمینه‌آشنایی این ورزش را برای این قشر خاص از کودکان و نوجوانان تدارک ببیند. همچنین فدراسیون کشورهای مورد مطالعه برای ورزشکاران جوان خود برنامه‌های بین‌المللی مانند «کیندراسپورت» و همچنین کمپ‌های بین‌المللی والیبال، اردوهای سالانه تابستانی را از سراسر جهان فراهم و برگزار می‌کنند. می‌توان چنین عنوان کرد که این کمپ‌ها هم در راستای ارتقای والیبال کودکان و نوجوانان و هم در راستای افزایش دانش مربیان عمل می‌کند. اما برنامه خاصی از سوی فدراسیون والیبال ایران برای شرکت و حضور در این برنامه‌ها مشاهده نشد که می‌توان با همکاری بخش بین‌الملل فدراسیون والیبال از وجود این برنامه‌ها و سرمایه‌گذاری‌ها در این بخش که می‌تواند نقش مهمی در پیشرفت و آینده والیبال داشته باشد استفاده کرد.

یکی دیگر از بخش‌های بسیار مهم در توسعه رشته‌های ورزشی، ورزش آموزشی است. به اعتقاد بسیاری از محققان، ورزش دانش‌آموزی پایه و اساس توسعه ورزش در سایر سطوح است و تا زمانی که ورزش مدارس توسعه نیابد توسعه در سایر سطوح سخت، دشوار و مقطعی خواهد بود (غفارپور و همکاران، ۱۴۰۱). نظام آموزشی هر کشور می‌تواند سهم عظیمی در توسعه ورزش و شناخت استعدادها داشته باشد و به رشد ورزش قهرمانی نیز کمک کند. با مطالعه ورزش آموزشی و تربیتی کشورهای مورد مطالعه و ایران، تفاوت‌های فاحشی مانند پرداختن منظم به ورزش، ارتباط مدارس با باشگاه‌ها، منابع انسانی و زیرساخت‌ها

مشاهده شد. در کشورهای مورد مطالعه علاوه بر دروس تربیت بدنی اجباری، بسیاری از دانش آموزان به باشگاه‌های ورزشی مدارس می‌پیوندند که فرصتی برای تمرین، سرگرمی و مکانی برای تعامل اجتماعی با همسالان فراهم می‌کند. بسیاری از فعالیت‌های ورزشی کودکان، چه به صورت کلاس‌های تربیت بدنی و چه به صورت باشگاه‌های ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها نهادینه شده است. می‌توان چنین عنوان کرد که ورزش در مدارس این کشورها نقشی محوری برعهده گرفته است و به یکی از ابزارهای تحول اجتماعی در این جوامع تبدیل شده است. فعالیت ورزشی به وسیله‌ای منحصر به فرد برای جلوگیری از پدیده‌های چاقی، خشونت، قلدری، تبعیض نژادی و جنسیتی تبدیل شده است؛ از سوی دیگر، باعث رشد مهارت‌های شخصی، عزت نفس و استقلال، سازگاری با محیط و یکپارچگی اجتماعی می‌شود و نحوه مدیریت اضطراب و استرس را آموزش می‌دهد. تمامی این موارد باعث شده است که این کشورها در برنامه‌ریزی خود در بخش ورزش آموزشی و تربیتی در تعامل با کلیه سازمان‌های ذیربط ورزشی از جمله کمیته‌های ملی المپیک و فدراسیون‌ها گام بردارند و بتوانند با برنامه‌ریزی‌های صحیح هم به اهداف اجتماعی، هم اهداف سلامتی و هم موفقیت‌های بین‌المللی دست یابند. اما در ایران زنگ ورزش مدارس در سایه بسیاری از عوامل اگرچه نه کاملاً اما تا حد زیادی کمرنگ شده است. فرهنگ اولیا برای پرداختن فقط به درس و تیزهوشان و کنکور از سوی بچه‌ها و اصرار بر پیگیری فقط برای آیت‌های درسی و تعطیلی کلاس‌های ورزش برای برگزاری فوق برنامه دروس دیگر از طرف مدارس، کمبود زیرساخت فیزیکی و امکانات ورزشی و کمبود نیروی انسانی متخصص همگی گوشه‌ای از مسائلی است که بخش ورزش مدارس در ایران درگیر آن است و وضعیت بسیار نامناسبی را در این بخش حاکم کرده است (فراهانی و همکاران، ۱۳۹۹). در راستای رفع این موانع می‌توان با برنامه‌های تدوین شده توسط وزارت آموزش و پرورش برای زنگ ورزش مدارس از نگاه و برخورد سلیقه‌ای مدارس در راستای تعطیلی زنگ‌های ورزش جلوگیری کرد و از طریق اجرای پروژه‌های خاص در مدارس و با همکاری فدراسیون والیبال، با هدف اشاعه فرهنگ صحیح ورزشی به رونق این ورزش در مدارس کمک کرد. روابط نزدیک فدراسیون‌ها در کشورهای مورد مطالعه با مدارس، دبیرستان‌ها، شهرداری و باشگاه‌های خصوصی به گونه‌ای است که اجرای تمامی برنامه‌ها در راستای یکدیگر و در جهت تکامل همدیگر است؛ امری که در ایران اگرچه سعی بر انجام آن است ولی متأسفانه به دلیل نبود

هماهنگی‌های لازم در بین ارگان‌ها چنانچه باید به سرانجام نمی‌رسد. لذا لازم است که دولت و وزارت آموزش و پرورش با هماهنگی وزارت ورزش و جوانان و نیز فدراسیون والیبال، طی برنامه‌های مختلفی اقدام به تدوین راهبردها و سیاست‌های لازم در زمینه توسعه والیبال در مدارس کشور نمایند و با حمایت‌های مختلف از آن، موجبات توسعه امکانات و تسهیلات مورد نیاز در مدارس، آموزش و توانمندسازی معلمان ورزش و منابع انسانی در مدارس را فراهم کنند.

تمامی این برنامه‌ها برای جذب هر چه بیشتر کودکان و نوجوانان و بالطبع استعدادیابی از بین این شرکت‌کنندگان صورت می‌گیرد. امروزه استعدادیابی یکی از کلیدی‌ترین عوامل توسعه رشته‌های ورزشی عنوان شده است (Śliwa, et al., 2021) به گونه‌ای که در اکثر تحقیقات از جمله تحقیقات تشومه و همکاران (۲۰۲۲)، هو و همکاران (۲۰۱۸)، بهادری و همکاران (۱۴۰۲) و حق‌شناس و همکاران (۱۴۰۰) به آن اشاره شده است. به همین منظور برای دستیابی به موفقیت‌های بین‌المللی ورزشی، بسیاری از کشورها در تلاش برای حداکثر رساندن توانایی ورزشکاران خود با برنامه‌های نظام‌مند «شناسایی و توسعه» استعدادها هستند (Berg, et al., 2018). درحالی‌که همزمان «خروج و بازگشت» ورزشکاران نخبه در سطح ملی اتفاق می‌افتد، پایه و اساس نسل‌های جدیدتر بازیکنان در سطوح پایه باید گذاشته شود. به عنوان مثال، فدراسیون والیبال آمریکا مدل (ان.تی.دی.پی) را برای توسعه والیبال در این کشور طرح‌ریزی کرده است به طوری که هیچ‌یک از بازیکنان از قافله استعدادیابی جا نماند و هر کسی که بتواند در آینده به تیم‌های ملی بزرگسالان کمک کند، در این مسیر نادیده گرفته نشود. اکثر فدراسیون‌های کشورهای مورد مطالعه با هدف یافتن بالاترین پتانسیل ورزشکاران جوان والیبال، یک تلاش همه‌جانبه و هماهنگ با بسیاری از ارگان‌های کشورهای خود تدارک دیده‌اند اما در حال حاضر، استعدادیابی در کشور ما، هنوز به صورت کاملاً سنتی و با استفاده از مشاهده میدانی و براساس ویژگی‌های آنترپومتریکی صورت می‌گیرد و شاید در بعضی از موارد به دلیل نبود آموزش‌های لازم برای استعدادیابی برخوردارهای سلیقه‌ای انجام می‌گیرد. فدراسیون برای توسعه این بخش می‌تواند از تحقیقات مختلف و مدل‌های بومی و همکاری پژوهشگران دانشگاهی در ایران که در این رابطه پژوهش‌های درخور توجهی دارند، استفاده کند.

بخش دیگری که در مقایسه عوامل توسعه والیبال پایه در ایران و کشورهای منتخب آشکار شد بخش آموزش و دانش مربیان است. چنانچه تشومه و همکاران (۲۰۲۲) در تحقیق خود اشاره می‌کند، بزرگترین دیدگاه‌ها یا استراتژی‌ها می‌توانند بدون منابع انسانی متخصص بی‌اثر باشند. تشومه و همکاران (۲۰۲۲)، هو و همکاران (۲۰۱۸)، هاپکینسون و همکاران (۲۰۱۸) و سیف‌پناهی شعبانی و خطیبی (۱۳۹۶) نیز در تحقیقات خود بر نقش مربیان در توسعه سطوح پایه اذعان دارند. بحثی که امروزه در مورد مربیان مطرح می‌شود این است که همواره دانش مربیان باید افزایش یافته و به‌روز شود. اکثر کشورهای مورد مطالعه، مربیان را بعد از اخذ مدرک مربیگری، ملزم به گذراندن دوره‌های مختلف و متنوع آموزشی می‌کنند. این امر در فدراسیون والیبال ایران نیز طی سال‌های اخیر با پررنگ‌تر شدن نقش آموزش و پژوهش فدراسیون بسیار فعال‌تر شده است و مربیان برای ارتقا به مراحل بعدی، حتماً باید در دوره‌های مختلف آموزشی شرکت کنند که این امر می‌تواند با همکاری مربیان برتر بین‌المللی بهره‌دهی بیشتری داشته باشد و مربیان بتوانند با محتوای پیشرفته استراتژی‌ها و تاکتیک‌های کلاس جهانی آشنا شوند. در سال‌های قبل استفاده از مربیان بزرگ بین‌المللی مانند ولاسکو دروازه‌های پیشرفت را به روی این ورزش گشود و دانش و تخصص این مربیان ضمن کمک به موفقیت‌های تیم‌های ملی و باشگاهی والیبال، به بخش‌های مختلف والیبال ایران از جمله بازیکنان و مربیان داخلی نیز تسری پیدا کرد ولی در سال‌های اخیر متأسفانه به دلیل مشکلات مختلف، حضور مربیان صاحب‌نام کم‌رنگ‌تر شده است که فدراسیون والیبال می‌تواند با برنامه‌ریزی‌های لازم در این امر مانند گذشته دوباره از مربیان صاحب‌سبک بهره‌بردارد. همچنین برای دانش‌افزایی و یادگیری و ظرفیت‌سازی مربیان می‌توان از برنامه‌های فدراسیون جهانی نیز در این بخش استفاده کرد که برای این کار فدراسیون جهانی، برنامه‌های مشخص و مدونی تدوین کرده است. فدراسیون والیبال می‌تواند از این فرصت‌ها استفاده کند و با تدارک دیدن سمینارها و کارگاه‌های مختلف عملی در رده‌های مختلف از جمله والیبال پایه از این برنامه‌ها استفاده کند. فدراسیون والیبال ایران می‌تواند یک سازمان حرفه‌ای مانند انجمن مربیان والیبال را ایجاد کند تا تمامی مربیان فعال در رده‌های مختلف بسته به نوع نیاز خود به منابع، شبکه‌ها و فرصت‌های یادگیری و بازآموزی دسترسی داشته باشند. همچنین برای بازآموزی و به‌روز نگه‌داشتن دانش مربیان فدراسیون، می‌تواند یک پلتفرم یادگیری آنلاین برای مربیان والیبال ایجاد کند که مربیان همواره به ابزارها، دانش

و منابعی که برای داشتن یک فصل موفق نیاز دارند دسترسی داشته باشند و نیز بتوانند مهارت‌های مربیگری خود را در داخل و خارج از زمین به سطح بالاتری ببرند. همچنین مطالعه کشور آمریکا نشان داد مربیانی که قصد کار با کودکان و نوجوانان را دارند، علاوه بر گواهینامه معتبر از فدراسیون والیبال، باید مدرک آموزش «ورزش ایمن» را نیز داشته باشند تا بتوانند با بازیکنان خردسال و نوجوانان کار کنند (فدراسیون والیبال آمریکا). همچنین تمامی مربیان باید گواهینامه «سی.پی.آر.» و کمک‌های اولیه را دریافت کنند و یک دوره ایمنی ضربه مغزی را تکمیل کنند. فدراسیون والیبال ایران با همکاری وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان هلال احمر کشور نیز می‌تواند برگزاری این دوره‌های مکمل را ابتدا به صورت آزمایشی برای آموزش مربیان اجرا کند و در مراحل بعدی، این آموزش‌ها را برای مربیان الزامی کند.

بحث دیگری که در مقایسه عوامل مؤثر در توسعه والیبال پایه عنوان شد، بحث زیرساخت‌ها است که به نظر می‌رسد مشکلات گوناگون ورزش ما از این بخش سرچشمه می‌گیرد. در تمامی طرح‌ها در زمینه توسعه هر نوع ورزشی - نه تنها والیبال - منطقی به نظر می‌رسد که بدون امکانات و زیرساخت‌ها امکان گسترش و توسعه رشته‌های ورزشی وجود ندارد. دی‌بوسچر و همکاران^۱ (۲۰۰۹) نیز در مدل معروف خود برای تدوین شاخص‌های ورزش قهرمانی که در بسیاری از تحقیقات مورد استناد قرار گرفته یکی از ۹ رکن مهم توسعه ورزش قهرمانی را امکانات و تجهیزات می‌دانند. همچنین حق‌شناس و همکاران (۱۴۰۰) هم در مطالعه خود با عنوان «شناسایی عوامل مؤثر بر توسعه استعداد در والیبال ایران» به نقش امکانات و زیرساخت‌های ورزشی اذعان کردند. می‌توان گفت بین توسعه زیرساخت‌های ورزشی مطلوب، شرایط اقتصادی و توسعه و موفقیت در رشته‌های ورزشی هر کشور ارتباط تنگاتنگی وجود دارد؛ یعنی کشورهایی که به لحاظ اقتصادی در وضعیت مطلوبی به سر می‌برند، می‌توانند بهتر از عهده فراهم نمودن امکانات و تجهیزات تمرینی برای ورزشکاران خود برآیند. متأسفانه این امر در ایران به دلیل تحریم‌های چندساله اخیر و وخامت اوضاع اقتصادی ردپای خود را در زیرساخت‌های ورزشی بیش از هر زمان دیگری نشان می‌دهد و والیبال نیز از این امر مستثنی نیست. علوی و همکاران (۱۴۰۰) در تحقیقی با عنوان پیامدهای تحریم بر صنعت ورزش بخشی از آثار تحریم را مربوط به اختلال در پروژه‌های عمرانی و

1. De Bosscher, V., et al.

زیرساختی و همچنین مشکلات در بازسازی و تجهیز اماکن ورزشی عنوان کرده‌اند. با مطالعه کشورهای منتخب در این مقاله به نظر می‌رسد که این کشورها بر توسعه زیرساخت‌های خود هم در بخش ورزش همگانی و هم در بخش قهرمانی متمرکز شده‌اند و با تجهیز مدارس و دانشگاه‌ها و ارتباط تنگاتنگ باشگاه‌ها با مدارس، سعی در پوشش افراد بیشتری در این بخش دارند. در کشورهای مورد مطالعه، کنار امکانات ورزشی که برای میزبانی از فعالیت‌های ورزشی رقابتی یا ساختاری طراحی شده‌اند، پیکربندی‌های جدیدی در حال ظهور هستند که در آن ورزش به‌طور غیررسمی و با انعطاف‌پذیری بیشتر انجام می‌شود. میادین، بلوارها، پارک‌های شهری، بام‌ها و زمین‌های بایر پیکربندی‌های فیزیکی جدیدی به خود می‌گیرند که می‌توانند به مفهوم جدیدی از فضای عمومی برای ورزش پاسخ دهند و این امر به سهم خود کمک کرده است که امکانات ورزشی و سالن‌های ورزشی در تمامی بخش‌ها و مناطق در این کشورها توزیع یکسانی داشته باشند. در ایران مدارس و دانشگاه‌ها از امکانات ورزشی خوبی برخوردار نیستند به طوری که امروزه بسیاری از مدارس حتی فاقد سالن‌های ورزشی هستند. این کمبود امکانات در ایران هم در بخش همگانی و هم در بخش ورزش قهرمانی مشهود است. نبود سالن‌های استاندارد با کف مناسب یکی از مشکلات عدیده در بحث زیرساخت‌ها است. حتی در شهرهای بزرگ تعداد سالن‌های مجهز با کف استاندارد و تجهیزات مورد نیاز برای این ورزش بسیار کم هست. کشتی‌دار و همکاران (۱۳۹۱) در مقاله خود با عنوان «بررسی وضعیت موجود والیبال ایران با ارائه برنامه اجرایی در راستای بهبود مستمر» مطرح کرده‌اند که بسیاری از استان‌های کشور حتی در کمترین تجهیزات والیبال نیز در سطح بسیار پایینی قرار دارند. برای حل این مشکلات فدراسیون بایستی با مدیران سطوح بالای کشوری و بخش خصوصی در این رابطه همکاری‌های بیشتری داشته باشد. همچنین فدراسیون والیبال می‌تواند در این زمینه رایزنی‌هایی با فدراسیون بین‌المللی والیبال کند زیرا در بخش توسعه والیبال در فدراسیون بین‌المللی تمهیدات مختلفی در رابطه با امکانات و زیرساخت‌های این رشته ورزشی نیز در نظر گرفته شده است که شاید بتوان از این برنامه‌ها نیز برای فراهم کردن ملزومات این بخش استفاده کرد.

در انتها می‌توان چنین عنوان کرد که اگرچه فدراسیون والیبال به عنوان متولی اصلی ورزش والیبال در کشور، می‌تواند مهمترین تأثیر را بر توسعه این رشته ورزشی داشته باشد اما باید عنوان کرد که این سازمان، تنها سازمان مؤثر و مرتبط برای توسعه والیبال در کشور

نیست و سازمان‌های دیگری مانند کمیته‌های المپیک و آکادمی ملی المپیک و سازمان‌های دولتی همچون سازمان‌های وزارت ورزش و جوانان، وزارت علوم تحقیقات و فناوری، وزارت آموزش و پرورش و سازمان شهرداری‌ها، می‌توانند در این موارد نقش بسیار پررنگی در کمک به توسعه این رشته ورزشی داشته باشند. همان‌طور که در کشورهای مورد مطالعه هماهنگی فدراسیون‌های ملی با این بخش‌ها به خوبی دیده می‌شود و رابطه تنگاتنگی بین این سازمان‌ها و فدراسیون مربوطه در تمامی زمینه‌ها وجود دارد، در ایران نیز این ارتباط باید با تلاش نمایندگان فدراسیون با تمامی این سازمان‌ها بیش از پیش مستحکم شود. بنابراین کشورها برای موفقیت در یک رشته ورزشی باید تمام پتانسیل‌های خود در این زمینه را به کار می‌گیرند و با تعامل بخش‌های مختلف به این هدف مهم دست پیدا می‌کنند که در ایران نیز این امر باید بیش از پیش مدنظر قرار گیرد.

تعارض منافع

تعارض منافع وجود ندارد.

سپاسگزاری

نگارنده بر خود لازم می‌داند از آقای دکتر غلامعلی کارگر و خانم دکتر سارا کشکر برای مطالعه متن مقاله حاضر و ارائه نظرهای ارزشمند سپاسگزاری نمایند. از داوران محترم نیز برای ارائه نظرهای ساختاری و علمی سپاسگزاری می‌شود.

ORCID

Solmaz Shomali	https://orcid.org/0000-0003-4455-5158
Gholam Ali Kargar	https://orcid.org/0000-0002-1128-100x
Sara Keshkar	https://orcid.org/0000-0002-2145-1850
Javad Shahlaee	https://orcid.org/0000-0003-4811-1837

منابع

ابراهیمی، عبدالحسین، مهدی‌پور، عبدالرحمن و ازمشا، طاهره. (۱۳۹۵). تأثیر زیرساخت‌های ورزشی و ویژگی‌های دموگرافی بر میزان مشارکت ورزشی شهروندان اهوازی با

استفاده از مدل چندسطحی (HLM). پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی،
۵(۱)، ۸۳-۹۸.

بهادری، محسن، امیرحسینی، سیداحسان و نوذری، ولی. (۱۴۰۲). ارائه مدل توسعه فوتبال پایه
ایران. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۱۱(۴۰)، ۱۳۵-۱۵۴.

حق شناس، نسرین، حامی، محمد، شجاعی، وحید و سنایی، محمد. (۱۴۰۰). شناسایی عوامل
مؤثر بر توسعه استعداد در والیبال ایران (رویکرد کیفی). *مطالعات راهبردی ورزش و
جوانان*، ۲۰(۵۳)، ۳۰-۲۱۱. doi:10.22034/ssys.2021.464

سیدعامری، میرحسن، الهی، علیرضا، افشاری، مصطفی و هنری، حبیب. (۱۳۹۵). تدوین مدل
اثر فرانوگرایی در مدیریت بر توسعه ورزش. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۸(۳۷)، ۱۷-
۳۴. doi: 10.22089/smrj.2016

سیف‌پناهی شعبانی، جبار و خطیبی، امین. (۱۳۹۶). تبیین و تحلیل عوامل مؤثر بر پیشرفت
والیبال ایران در سطح قهرمانی. *مدیریت و توسعه ورزش*، ۶(۲)، ۱۷-۳۱.
Doi:10.22124/jsmd.2018.2702

صاحبکاران، محمدعلی، رضائی‌نژاد، رحیم، ریحانی، محمد و دارابی، مسعود. (۱۴۰۱).
شناسایی، اولویت‌بندی و وزن‌دهی شاخص‌های ارزیابی مربیان حرفه‌ای والیبال ایران
با استفاده از فرایند تحلیل سلسله‌مراتبی (AHP). *مدیریت و توسعه ورزش*، ۱۱(۲)،
۴۶-۲۷. doi:10.22124/jsmd.2021.18437.2484

صدری چراغته، مجید و جلالی فراهانی، مجید. (۱۳۹۸). مطالعه تطبیقی راهبردهای ورزش
قهرمانی جمهوری اسلامی ایران و کشورهای منتخب (انگلستان، استرالیا، کره جنوبی،
کانادا، قزاقستان و آفریقای جنوبی) با تأکید بر بازی‌های المپیک (۱۹۹۶-۲۰۱۶).
رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۷(۲۷)، ۹-۲.

عبدزاده، فرهاد، کاشف، سیدمحمد و محرم‌زاده، مهرداد. (۱۳۹۷). بررسی موانع و
محدودیت‌های توسعه والیبال در استان آذربایجان غربی. *پژوهش‌های فیزیولوژی و
مدیریت در ورزش*، ۱۰(۴)، ۱۲۳-۱۳۷.

علوی، سلمان، پورزارع، مهدیه، غفوری، فرزاد و محمودی، احمد. (۱۴۰۰). پیامدهای تحریم‌های بین‌المللی بر صنعت ورزش. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱۰(۱)، ۱۱۵-۱۲۵. doi: 10.30473/arsm.2021.7985.

غفارپور، مسعود، احمدی، سیروس و خاکسار، غلامرضا. (۱۴۰۱). طراحی مدل عوامل مؤثر بر توسعه رشته ورزشی هنرهای دفاعی ایرانیان. پژوهش‌های فیزیولوژی و مدیریت در ورزش، ۱۴(۲)، ۱۹۱-۲۰۴.

<https://volleyball.ir> فدراسیون والیبال جمهوری اسلامی ایران

فراهانی، ابوالفضل، محمدی رئوف، مصطفی، شجاع، رضا و ملکی، علی. (۱۳۹۹). مطالعه تطبیقی وضعیت حکمرانی ورزشی در ایران و کشورهای منتخب. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۹(۱)، ۷۵-۹۶. doi: 10.30473/arsm.2020.7097

کشاورز، لقمان. (۱۳۹۶). تدوین مدل توسعه ورزش برای همه در فدراسیون‌های ورزشی فعال در ورزش قهرمانی. مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ۱۶(۳۷)، ۱۲۹-۱۴۶.

کشتی‌دار، طالب‌پور و شیرمهنجی، بهار. (۱۳۹۱). بررسی وضعیت موجود والیبال ایران با ارائه برنامه اجرایی در راستای بهبود مستمر. مطالعات مدیریت ورزشی، ۴(۱۳)، ۱-۳۲۰.

کوهیان‌افضلی، فرزاد، الهی، علیرضا و اکبری یزدی، حسین. (۱۴۰۰). الگوی کیفی چارچوب آموزش و توسعه مربیگری ورزشی. رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی، ۹(۳۴)، ۱۱۹-۱۰۱.

References

- Abdzadeh, F., Kashef, S.M. & Moharramzadeh, M. (2019). Investigation of barriers and limitations of volleyball development in west Azerbaijan, Iran. *Sport Physiology & Management Investigations*, 10(4), 123-137. [in Persian]
- Alavi, S., Pourzare, F.G. & Mahmoudi, A. (2021). The consequences of international sanctions on the sports industry. *Applied Research in Sport Management*, 10(1), 115-125. [in Persian]
- Bahadori, M., Amirhosseini, S.E. & Nowzari, V. (2023). Presenting the basic football development model of Iran with an interpretative

structural approach. *New Approaches in Sports Management*, 11(40), 135-154. [in Persian]

Berg, B.K., Fuller, R.D. & Hutchinson, M. (2018). But a champion comes out much, much later: A sport development case study of the 1968 US Olympic team. *Sport Management Review*, 21(4), 430-442.

De Bosscher, V. (2018). A mixed methods approach to compare elite sport policies of nations. A critical reflection on the use of composite indicators in the SPLISS study. *Sport in society*, 21(2), 331-355.

De Bosscher, V., De Knop, P., Van Bottenburg, M., Shibli, S. & Bingham, J. (2009). Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries. *Sport Management Review*, 6(2), 185-215.

D'Elia, F. (2019). School and sport: The high-level student-athletes in Italy.

Ebrahimi, A., Mehdipour, A. & Azmsaha, T. (2016). Impact of sport infrastructures and demographic characteristics on sport participation of Ahvaz citizens using multilevel modeling (HLM). *Applied Research in Sport Management*, 5(1), 83-98. [in Persian]

Farahani, A., Mohammadi Raouf, M., Shajie, R. & Maleki, A. (2020). Comparative study of sport governance status in Iran and selected countries. *Applied Research in Sport Management*, 9(1), 75-96. [in Persian]

Fédération Internationale de Volleyball, september, 2023,

Federation of Brazil volleyball, , september,2023, <https://cbv.com.br>

Federation of France volleyball,september,2023, <http://www.ffvb.org>

Federation of Italian volleyball, september,2023, <https://www.federvolley.it/>

Federation of Japan volleyball, september,2023,<https://www.jva.or.jp/en>

Federation of Polish volleyball, september,2023,<https://www.pzps.pl/pl>

Federation of USA volleyball, september,2023, <https://usavolleyball.org/>

Ghaffarpour, M., Ahmadi, S. & Khaksar, G. (2022). Designing a model of factors affecting the development of Iranian defense arts. *Sport Physiology & Management Investigations*, 14(2), 191-204.

Haghshenas, N., Hami, M., Shojaee, V. & Sanaei, M. (2021). Factors Influencing Talent Development in Iranian Volleyball (A

- Qualitative Approach). *Strategic Studies on Youth and Sports*, 20(53), 211-230. [in Persian]
- Hong, F., Houlihan, B. & Green, M. (2007). Comparative elite sport development: systems, Structures and Public Policy.
- Hopkinson, M., Smolianov, P., Dion, S., Schoen, C., Norberg, J. & Boucher, C. (2018). Comparing practices of US volleyball systems against a global model for integrated development of mass and high performance sport. *ICHPER-SD Journal of Research*, 9(2), 9-19.
- Hu, L.H., Cheng, C.F. & Wu, J.Z. (2018). Professional volleyball development in taiwan's sports industry. *International Journal of Computational Intelligence Systems*, 11(1), 1082-1090.1082-90
- I.R.IRAN Volleyball Federation [in Persian]
- Keshavarz, L. (2017). Designing development model of sport for all at the sport federations who work out at the elite sport. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 16(37), 129-146. [in Persian]
- Kinderjoyofmoving : <https://www.kinderjoyofmoving.com/int/news/>
- Kobierecki, M.M. (2021). Sport and development in poland: National strategies and their implementation. In Sport and development in emerging nations (pp. 125-140). Routledge.
- Kohian Afzali, F., Elahi, A. & Akbari Yazdi, H. (1400). Qualitative model of the framework for training and development of sports coaches. *New Approaches in Sports Management*, 9(34), 101-119. [in Persian]
- Keshtidar, M., Talebpour, M. & Shirmohanji, F. (2005). Investigating the current situation of Iranian volleyball by presenting an executive program for continuous improvement., Spring 2012. *Sports Management Studies*, 4(13), 1-320 [in Persian]
- Sadri Cheraghtapeh, M. & Jalali Farahani, M. (2019). A comparative study of the strategies of championship sports of the Islamic Republic of Iran and selected countries (England, Australia, South Korea, Canada, Kazakhstan and South Africa) with emphasis on the Olympic Games (1996-2016). *New Approaches in Sports Management*. 7(27), 9-22. [in Persian]
- Sahebkar, M.A., Ramzaninejad, R., Reihani, M. & Darabi, M. (2022). Identification, Prioritization, and weighting of evaluation's indicators of volleyball coaches in Iran Premier League using

- Analytic Hierarchy Process (AHP). *Sport Management and Development*, 11(2), 27-46. [in Persian]
- Seifpanahi Shabani, J. & Khatibi, A. (2017). Explanation and analysis of effective factors on progress of the Iran Volleyball at championship level. *Sport Management and Development*, 6(2), 17-31. [in Persian]
- Seyed Ameri, M., Elahi, A. , Afshari, M. & Honari, H. (2016). Developing role of postmodern management on sport development model. *Sport Management Studies*, 8(37), 17-34. [in Persian]
- Ouyang, Y., Lee, P.C. & Ko, L.M. (2022). A systematic review of the development of sport policy research (2000–2020). *Sustainability*, 15(1), 389.
- Ramos, R., De Bosscher, V., Pankowiak, A., & Valleser, C. W. (2023). Contexts shaping the development and success of elite sport systems: a scoping review. *Sport Management Review*, 26(5), 649-676.
- Śliwa, M., Sadowski, J. & Buszta, M. (2021). Relative age effect and talent identification in youth volleyball players from the polish volleyball federation sports school. *Polish Journal of Sport and Tourism*, 28(4), 21-25.
- Statista, (2021), [https:// www. statista. com/statistics/269797/worldwide-revenue-from-sports-merchandising](https://www.statista.com/statistics/269797/worldwide-revenue-from-sports-merchandising).
- Teshome, Z., Wolde, B., Abrham, T. & Tadesse, T. (2022). Evaluating the practices and challenges of youth volleyball development in Amhara regional state, Ethiopia by using the CIPP model. *In Healthcare*, 10(4), 719, MDPI.
- Yousefi, B., Eydi, H. & Kousha, M. (2016). Survey of Tehran city infrastructures for hosting men mega sport events. *Sport Management Journal*, 8(1), 137-150. [in Persian]